

**SVEUČILIŠTE U RIJECI
FILOZOFSKI FAKULTET**

**Sveučilišni prijediplomski studij
Povijest
(dvopredmetni)**

**Izvedbeni planovi
zimski semestar akademske godine
2023./2024.**

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU	
Naziv kolegija	Povijest grčke civilizacije
Studij	Sveučilišni prijediplomski studij <i>Povijest</i> (dvo predmetni)
Semestar	I.
Akadska godina	2023./2024.
Broj ECTS-a	7
Nastavno opterećenje (P+S+V)	30+15+0
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Prema rasporedu
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	Ne
Nositelj kolegija	doc. dr. sc. Feđa Milivojević
Kabinet	F-439
Vrijeme za konzultacije (odrediti dva termina)	Prije i poslije nastave i e-mailom po dogovoru
Telefon	051/265-734
e-mail	fedamilivojevic@uniri.hr
Suradnik na kolegiju	Vjeran Brezak, mag. hist., naslovni asistent
Kabinet	F-437
Vrijeme za konzultacije	Prije i poslije seminara i po dogovoru e-mailom
Telefon	/
e-mail	vjeranbrezak@gmail.com
II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA	
SADRŽAJ KOLEGIJA	
Upoznavanje s osnovnim karakteristikama grčke antičke civilizacije, njezino geografsko rasprostiranje, periodizacija i kronologija. Počeci civilizacije na egejskom prostoru (brončano doba): kikaladska, minojska i mikenska (kronologija, sustav palača, pismenost). Doba heroja, Homer i Trojanski rat. Slom mikenskog svijeta, problemi početka željeznog doba (migracije Dorana, doprinosi arheološke znanosti i lingvistike), promjene načina života i organizacije društva. Grčka povijest se izlaže u sklopu tradicionalne periodizacije: mračno doba, arhaisko doba, klasično doba i helenizam. U žarištu pozornosti je <i>polis</i> kao temeljna politička i društvena zajednica. Tamni period i nastanak polisa. Kolonizacija Sredozemlja, glavni smjerovi i nastanak novih polisa osobito u južnoj Italiji i Siciliji. Arhaisko doba. Opće odlike razdoblja. Uspon Jonije. Razvoj polisa na primjeru Atene. Atenski zakonodavci. Pizistratova tiranida. Klistenove reforme i počeci demokracije. Drugačiji razvoj na primjeru Sparte - političko i društveno uređenje. Klasično doba. Grčko-perzijski ratovi. Uspon Atene i nastanak pomorskog saveza. Periklo. Peloponeski rat i slom Atene. Spartanska hegemonija. Tebanska hegemonija. Uspon Makedonije. Kultura, religija i svakodnevni život u 5. i 4. st. pr. Kr. Grci na Jadranu, trgovina, pomorstvo i kolonizacija. Aleksandrova osvajanja. Raspad Aleksandrovog imperija i nastanak novih država. Obilježja helenističkih monarhija. Države Seleukida, Antigonida, Ptolemejevića, Pergam pod Atalidima. Grčki savezi: Ahejski i Etolski. Uspon Rođana. Epirsko kraljevstvo, helenističke monarhije na Crnom moru. Del. Politička nestabilnost i ratovi. Novi duhovni pokreti i filozofije (stoici, epikurejci, kinici). Umjetnost i znanost helenističkog vremena (Aleksandrijska i Pergamska biblioteka). Kulturna i trgovačka integracija Sredozemlja.	
OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA	
Nakon odslušanog i položenog kolegija studenti će biti sposobni: nabrojati, definirati i opisati osnovne pojmove i probleme iz grčke antičke povijesti; opisati i objasniti povijesnu geografiju grčkog i šireg sredozemnog prostora; koristiti metodologije koje se koriste u istraživanju ove problematike; kritički analizirati povijesne izvore; na odabranim primjerima objasniti specifičnosti političkog, društvenog i ekonomskog razvoja grčkog civilizacijskog kruga, ispitivati uzročno-posljedične veze i obrasce koji omogućuju objašnjenja kako i zašto se nešto dogodilo.	

NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)			
Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad
X	X	X	
Terenska nastava	Laboratorijski rad	Mentorski rad	Ostalo
III. SUSTAV OCJENJIVANJA			
AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA	
Pohađanje nastave	1,5	0	
Seminar	0,5	10	
Kontinuirana provjera znanja 1	1,5	30	
Kontinuirana provjera znanja 2	1,5	30	
ZAVRŠNI ISPIT	2	30	
UKUPNO	7	100	
Opće napomene: Varijanta 2 sa završnim ispitom Kroz sve aktivnosti tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova da bi se moglo pristupiti završnom ispitu. - Tijekom nastave student može ostvariti od najmanje 50% do najviše 70% ocjenskih bodova. - Na završnom ispitu student može ostvariti od najviše 50% do najmanje 30% ocjenskih bodova. Ukupna ocjena uspjeha: Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave i na završnome ispitu određuje se konačna ocjena prema sljedećoj raspodjeli:			
OCJENA	PRIJEDIPLOMSKI I DIPLOMSKI STUDIJI		
5 (A)	od 90% do 100% ocjenskih bodova		
4 (B)	od 75% do 89,9% ocjenskih bodova		
3 (C)	od 60% do 74,9% ocjenskih bodova		
2 (D)	od 50% do 59,9% ocjenskih bodova		
1 (F)	od 0% do 49,9% ocjenskih bodova		
IV. LITERATURA			
OBVEZNA LITERATURA			
Povijest 2, <i>Egipat i antička Grčka</i> (ur. E.Cravetto/I.Goldstein), Zagreb 2007. (odabrana poglavlja) Povijest 3, <i>Helenizam i rimska republika</i> (ur. E.Cravetto/I.Goldstein), Zagreb 2007. (odabrana poglavlja) Hesiod, <i>Poslovi i dani, Postanak bogova, Homerove himne</i> , Demetra, Zagreb, 2005. (odabrani tekstovi) Hornblower, S., <i>The Greek world : 479-323 BC</i> , London, New York, Routledge, 2011. (odabrana poglavlja) Kirigin, B., <i>The Greeks in Central Dalmatia: Some New Evidence, Greek Colonists and Native Populations</i> , Canberra – Oxford, 1990, 291-321. Osborne, R. <i>Greece in the making 1200-479 BC</i> , London, New York, Routledge, 2006. (odabrana poglavlja) Pomeroy, Sarah B. et al., <i>A Brief History of Ancient Greece: Politics, Society, and Culture</i> , Oxford University Press, 2019. (ili neko drugo izdanje) Shiple, G., <i>The Greek world after Alexander : 323-30 BC</i> , London, New York, Routledge, 2000. (odabrana poglavlja)			
IZBORNA LITERATURA			
Lisičar, Petar, <i>Grci i Rimljani</i> , Zagreb 1971. (odabrana poglavlja) <i>The Cambridge Ancient History</i> , 2. ili 3. izdanje, sv. 3-7, 1984-1994. (odabrana poglavlja) Burkert, W., <i>Homo necans : interpretacije starogrčkih žrtvenih obreda i mitova</i> , Zagreb, Naklada Breza, 2007. Chamoux A., <i>Grčka civilizacija</i> , Beograd, 1967. Flaceliere R., <i>Grčka u doba Perikla</i> , Naprijed, Zagreb, 1979. Katičić, R., 1995., <i>Illyricum mythologicum</i> , Zagreb. (odabrani članci) Kirigin, B., Issa, <i>Grčki grad na Jadranu</i> , Matica hrvatska, Zagreb, 1996. <i>Velika ilustrirana povijest svijeta</i> , sv. IV-V, Otokar Keršovani, Opatija, 1974-79.			

Milićević Bradač, M., *Stara Grčka : Grci na Crnome moru* , Školska knjiga, Zagreb, 2014
Zamarovsky V., *Grčko čudo*, Školska knjiga, Zagreb, 1978.

Napomena: Studenti će tijekom nastave dobiti upute o korištenju literature, te će u sklopu seminarskog rada dobiti posebne tekstove iz antičkih književnih izvora na kojima će raditi povijesne analize, kao i odabranu literaturu ovisno o temi koju budu obrađivali.

V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU

POHAĐANJE NASTAVE

Studenti su dužni biti nazočni na 70% predavanja, te redovno pohađati seminare.

NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA

- Usmeno
- Pismeno:
 - a) oglasna ploča Odsjeka za povijest Filozofskog fakulteta u Rijeci
 - b) web stranice Odsjeka za povijest Filozofskog fakulteta u Rijeci
 - c) preko sustava Merlin

KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA

Termini konzultacija; e-mail, sustav Merlin

NAČIN POLAGANJA ISPITA

Usmeno.

OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE

Svako neovlašteno preuzimanje tuđega teksta bez navođenja izvora smatra se intelektualnom krađom i podložno je sankcijama predviđenim važećim aktima!

ISPITNI ROKOVI

Zimski	5. 2. / 19. 2. 2024. u 11h
Ljetni	17. 6. / 8. 7. 2024. u 11h
Jesenski	29. 8. / 12. 9. 2024. u 11h

VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA Izvođenja nastave (POPIS TEMA)

DATUM	NAZIV TEME
I.	Uvodno predavanje: izvori i problemi proučavanja povijesti grčke civilizacije. Geografija, kronologije, periodizacije. Egejske civilizacije: kikladska i minojska.
II.	Doba heroja: Homer i Trojanski rat.
III.	Mikenska civilizacija i njen slom. Mračno doba.
IV.	Grčka kolonizacija i nastanak polisa. Olimpijske igre.
V.	Arhajsko doba. Rana Atena i Solonove reforme.
VI.	Atena u doba Pizistratida. Klistenove reforme.
VII.	Kontinuirana provjera znanja 1 Mitologija i religija. Svetkovine i igre.
VIII.	Sparta – primjer drugačijeg razvoja polisa.
IX.	Grčko-perzijski ratovi.
X.	Atenska dominacija. Peloponeski rat.
XI.	Spartanska hegemonija. Dionizije Sirakuški i njegov utjecaj na Jadranu.
XII.	Tebanska hegemonija.
XIII.	Kontinuirana provjera znanja 2 Umjetnost i znanost klasičnog doba.
XIV.	Uspom Makedonije i Filip II.
XV.	Aleksandar Veliki i njegova ostavština.

VII. KONSTRUKTIVNO POVEZIVANJE

ISHODI UČENJA	SADRŽAJ	AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE	METODE

		I STUDENTE (metode poučavanja i učenja)	VREDNOVANJA
Nabrojati, definirati i opisati osnovne pojmove i probleme iz grčke antičke povijesti.	Upoznavanje s osnovnim karakteristikama grčke antičke civilizacije, njezino geografsko rasprostiranje, periodizacija i kronologija. Počeci civilizacije na	Predavanje. Rasprava.	Sudjelovanje u raspravi. Kolokvij. Seminar. Završni pismeni ispit.
Opisati i objasniti povijesnu geografiju grčkog i šireg sredozemnog prostora.	egejskom prostoru (brončano doba): kikladska, minojska i mikenska (kronologija, sustav palača, pismenost). Slom mikenskog svijeta, problemi početka	Predavanje. Analiza karata (samostalno i rad u grupi). Rasprava.	Sudjelovanje u raspravi. Kolokvij. Završni pismeni ispit.
Koristiti metodologije koje se koriste u istraživanju problematike.	željeznog doba (migracije Dorana, doprinosi arheološke znanosti i lingvistike), promjene načina života i organizacije društva. Grčka povijest se izlaže u sklopu	Predavanje. Rad na različitim tipovima izvora i upoznavanje s odgovarajućim metodologijama (samostalno i rad u grupi). Rasprava.	Sudjelovanje u raspravi. Seminar.
Kritička analiza povijesnih izvora.	tradicionalne periodizacije: mračno doba, arhajsko doba, klasično doba i helenizam. U žarištu pozornosti je <i>polis</i> kao	Predavanje. Rad na izvornim (samostalno i rad u grupi). Rasprava.	Sudjelovanje u raspravi. Seminar.
Na odabranim primjerima objasniti specifičnosti političkog, društvenog i ekonomskog razvoja grčkog civilizacijskog kruga, ispitivati uzročno-posljedične veze i obrasce koji omogućuju objašnjenja kako i zašto se nešto dogodilo.	temeljna politička i društvena zajednica. Tamni period i nastanak polisa. Kolonizacija Sredozemlja, glavni smjerovi i nastanak novih polisa osobito u južnoj Italiji i Siciliji. Arhajsko doba. Opće odlike razdoblja. Uspon Jonije. Razvoj polisa na primjeru Atene. Atenski zakonodavci. Pizistratova tiranida. Klistenove reforme i počeci demokracije. Drugačiji razvoj na primjeru Sparte - političko i društveno uređenje. Klasično doba. Grčko-perzijski ratovi. Uspon Atene i nastanak pomorskog saveza. Periklo. Peloponeski rat i slom Atene. Spartanska hegemonija. Tebanska hegemonija. Uspon	Predavanje. Rasprava.	Sudjelovanje u raspravi. Kolokvij. Seminar. Završni pismeni ispit.

	Makedonije. Kultura, religija i svakodnevni život u 5. i 4. st. pr. Kr. Grci na Jadranu, trgovina, pomorstvo i kolonizacija. Aleksandrova osvajanja. Raspad Aleksandrovog imperija i nastanak novih država. Obilježja helenističkih monarhija. Države Seleukida, Antigonida, Ptolemejevića, Pergam pod Atalidima. Grčki savezi: Ahejski i Etolski. Uspon Rođana. Epirsko kraljevstvo, helenističke monarhije na Crnom moru. Delos. Politička nestabilnost i ratovi. Novi duhovni pokreti i filozofije (stoici, epikurejci, kinici). Umjetnost i znanost helenističkog vremena (Aleksandrijska i Pergamska biblioteka). Kulturna i trgovačka integracija Sredozemlja.		

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU			
Naziv kolegija	Uvod u znanost o povijesti		
Studij	Sveučilišni prijediplomski studij <i>Povijest</i> (dvopredmetni)		
Semestar	I.		
Akadska godina	2023./2024.		
Broj ECTS-a	5		
Nastavno opterećenje (P+S+V)	30+0+15		
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Prema rasporedu		
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	Ne		
Nositelj predmeta	izv. prof. dr. sc. Mila Orlić		
	Kabinet	F-445	
Vrijeme za konzultacije (odrediti dva termina)	Dostupno na mrežnim stranicama Odsjeka. Četvrtkom od 12 do 13h.		
	Telefon	051/265-735	
	e-mail	milaorlic@uniri.hr ; orlicmila@gmail.com	
II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA			
SADRŽAJ KOLEGIJA			
Prvi dio kolegija: Uvodno objašnjenje što je povijest te razlike između povijesti, historije i historiografije. Povijest kao rest geste i kao rerum gestarum. Prikaz različitih grana historijske znanosti, pomoćnih povijesnih znanosti te analiza raznih oblika povijesnih izvora i literature. Periodizacija i pojam vremena u historijskoj znanosti. Baze podataka: arhivi i arhivski fondovi, knjižnice, časopisi, internetske stranice (prikaz raznih oblika povijesnih sadržaja na internetu).			
Drugi dio kolegija: Analiza povijesne znanosti, metodologije i interpretacija kroz knjige: „Apologija historije ili zanat povjesničara“ Marca Blocha i „Promišljanje historije“ Keitha Jenkinsa. Kultura pamćenja i historija: kritički osvrt na školske udžbenike povijesti i druge oblike kulture pamćenja.			
OČEKIVANI ISHODI PREDMETA			
Nakon odslušanog kolegija studenti će moći: - primijeniti opće postavke znanstvene kritičnosti prema temama koje proučavaju objasniti razvojni put povijesnih znanosti do suvremenih gledišta i potreba za poviješću; - razlikovati povijest kao znanost i povijest kao društveno-političku i općekulturnu potrebu; - sumirati činjenice o razvitku historiografije i metodologije znanosti povijesti, objasniti neke od teorija metodologije znanosti povijesti, te prepoznati osobe koje su zaslužne za razvitak povijesnih znanosti.			
NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)			
Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad
X		X	X
Terenska nastava	Laboratorijski rad	Mentorski rad	Ostalo
X			X
III. SUSTAV OCJENJIVANJA			
AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA	
Pohađanje nastave	1,5	0	
Terenska nastava	0,125	5	
Istraživanje i praktični rad	0,375	15	
Kontinuirana provjera znanja 1	1,5	40	
Kontinuirana provjera znanja 2	1,5	40	
UKUPNO	5	100	
Opće napomene:			

Varijanta 1 bez završnog ispita

Tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova kroz različite oblike kontinuiranog praćenja i vrednovanja.

Ukupna ocjena uspjeha: Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave i na završnome ispitu određuje se konačna ocjena prema sljedećoj raspodjeli:

OCJENA	PRIJEDIPLOMSKI I DIPLOMSKI STUDIJI
5 (A)	od 90% do 100% ocjenskih bodova
4 (B)	od 75% do 89,9% ocjenskih bodova
3 (C)	od 60% do 74,9%, ocjenskih bodova
2 (D)	od 50% do 59,9% ocjenskih bodova
1 (F)	od 0% do 49,9% ocjenskih bodova

IV. LITERATURA**OBVEZNA LITERATURA**

1. Zrinka Nikolić Jakus, *Uvod u studij povijesti. Historiografski praktikum*, Zagreb 2012. (drugo izdanje).
2. Marc Bloch, *Apologija historije ili zanat povjesničara*, Zagreb 2008. (odabrana poglavlja)
3. Mirjana Gross, *Suvremena historiografija: korijeni, postignuća, traganja*, Zagreb 1996. (odabrana poglavlja).
4. Edward H. Carr, *Što je povijest*, Zagreb 2004. (poglavlje „Povjesničar i činjenice”, str. 5-24).
5. Keith Jenkins, *Promišljanje historije*, Zagreb 2008. (poglavlje „Što je historija”, str. 16-47).
6. Tihomir Cipek, „Ideološka funkcija povijesti. Problem objektivnosti u historiografiji”, *Politička misao* 32, br.3 (1995): str. 180-199.
7. Maja Brkljačić, Sandra Prlenda (ur.), *Kultura pamćenja i historija*, Zagreb 2006. (odabrana poglavlja)
8. Odabrani znanstveni članci

IZBORNA LITERATURA

1. Eric Hobsbawm, Terence Ranger (ur.), *Izmišljanje tradicije*, Beograd 2011.
2. Snježana Koren, *Politika povijesti u Jugoslaviji (1945-1960)*, Zagreb 2012.
3. Stefano Petrunaro, *Pisati povijest iznova*, Zagreb 2009.
4. Odabrani znanstveni članci

V. DODATNE INFORMACIJE O PREDMETU**POHAĐANJE NASTAVE**

Studenti su dužni biti nazočni na 70% predavanja.

NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA

Mail, oglasna ploča.

KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA

E-mail, konzultacije

NAČIN POLAGANJA ISPITA

Tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova kroz različite oblike kontinuiranog praćenja i vrednovanja.

OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE

Svako neovlašteno preuzimanje tuđega teksta bez navođenja izvora smatra se intelektualnom krađom i podložno je sankcijama predviđenim važećim aktima.

ISPITNI ROKOVI

Zimski	30. 1. / 22. 2. 2024. u 10h
Ljetni	27. 6. / 18. 7. 2024. u 11h
Jesenski	30. 8. / 13. 9. 2024. u 10h

VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)

DATUM	NAZIV TEME
I.	Uvodno predavanje

II.	Povijest, historija, historijska znanost, historiografija
III.	Grane historijske znanosti; Pomoćne historijske znanosti
IV.	Izvori i literatura
V.	Korištenje literature, baze podataka i interneta
VI.	Kritika i interpretacija izvora
VII.	Osnove historijske metodologije
VIII.	Historijska analiza, interpretacija i periodizacija
IX.	Kolokvij I
X.	Povijest kao narativ. Problem objektivnosti u povijesti
XI.	Kultura pamćenja i historija
XII.	Problematika udžbeničke historiografije
XIII.	Terenska nastava
XIV.	Kolokvij II
XV.	Popravni kolokvij (I+II)

Vježbe će se održavati prema dogovoru sa studentima.

VII. KONSTRUKTIVNO POVEZIVANJE

ISHODI UČENJA	SADRŽAJ	AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE I STUDENTE (metode poučavanja i učenja)	METODE VREDNOVANJA
Primijeniti opće postavke znanstvene kritičnosti prema temama koje proučavaju; objasniti razvojni put povijesnih znanosti do suvremenih gledišta i potreba za poviješću	Uvodno objašnjenje što je povijest te razlike između povijesti, historije i historiografije; Povijest kao <i>rest geste</i> i kao <i>rerum gestarum</i> ; Različite grane historijske znanosti, analiza raznih oblika povijesnih izvora i literature; Metode historijske analize, povijesne interpretacije i historijska periodizacija.	Predavanje, tumačenje, čitanje predložene literature, vježbe.	Pismeni kolokvij, istraživanje, praktični rad, aktivnost u nastavi.
Razlikovati povijest kao znanost i povijest kao društveno-političku i općekulturnu potrebu	Kritički pristup udžbenicima povijesti, kao i o drugim oblicima kulture pamćenja.	Predavanje, tumačenje, čitanje predložene literature, rasprava, poticanje diskusije, vježbe.	Pismeni kolokvij, istraživanje, praktični rad, aktivnost u nastavi.
Sumirati činjenice o razvitku historiografije i metodologije znanosti povijesti, objasniti neke od teorija metodologije znanosti povijesti, te prepoznati osobe koje su	Analiza povijesne znanosti, metodologije i interpretacija kroz knjige: „Apologija historije ili zanat povjesničara“ Marca Blocha i „Promišljanje historije“ Keitha Jenkinsa.	Predavanje, tumačenje, čitanje predložene literature, poticanje diskusije, vježbe.	Pismeni kolokvij, istraživanje, praktični rad, aktivnost u nastavi.

zaslužne za razvitak povijesnih znanosti			

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU			
Naziv kolegija	Hrvatske zemlje u srednjem vijeku od 12. do 16. stoljeća		
Studij	Sveučilišni prijediplomski studij <i>Povijest</i> (dvpredmetni)		
Semestar	III.		
Akadska godina	2023./2024.		
Broj ECTS-a	6		
Nastavno opterećenje (P+S+V)	30+15+0		
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Prema rasporedu		
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	Da		
Nositelj kolegija	prof. dr. sc. Neven Budak		
	Kabinet	F-444	
Vrijeme za konzultacije (odrediti dva termina)	Nakon nastave i po dogovoru.		
	Telefon		
	e-mail	neven.budak@ffri.uniri.hr	
Suradnik na kolegiju			
	Kabinet		
	Vrijeme za konzultacije		
	Telefon		
	e-mail		
II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA			
SADRŽAJ KOLEGIJA			
Upoznati studente s bitnim problemima razvoja hrvatskog komunalnoga, gradskog i ruralnoga društva u navedenom razdoblju od 12. do 16. st. u širem kontekstu povijesnog događanja i procesa, kao i upoznati ih s razvojem hrvatske historiografije srednjeg vijeka te dostignućima novijih istraživanja srednjovjekovne hrvatske povijesti.			
OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA			
Studenti će nakon odslušanog kolegija moći: - definirati temeljne pojmove hrvatskog srednjovjekovlja; - prepoznati i kritički analizirati kvalitativne, osobito kulturološko-historijske pristupe istraživanju hrvatskoga srednjeg vijeka; - pravilno interpretirati političke, vojne, gospodarske, društvene, vjerske, intelektualne problematike srednjovjekovlja hrvatskih zemalja. - pravilno interpretirati informacije o srednjovjekovnim hrvatskim društvima i njihovoj povezanosti. - kritički analizirati događaje i procese vezane uz sadržaj kolegija.			
NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)			
Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad
X	X	X	
Terenska nastava	Laboratorijski rad	Mentorski rad	Ostalo
III. SUSTAV OCJENJIVANJA			
AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA	
Pohađanje nastave	1,5	0	
Aktivnost na nastavi	0,5	5	
Seminar	1	20	

Kontinuirana provjera znanja 1	0,5	5
Kolokvij	0,5	35
ZAVRŠNI ISPIT	2	35
UKUPNO	6	100

Opće napomene:

Varijanta 2 sa završnim ispitom

Kroz sve aktivnosti tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova da bi se moglo pristupiti završnom ispitu.

- **Tijekom nastave** student može ostvariti od najmanje 50% do najviše 70% ocjenskih bodova.
- **Na završnom ispitu** student može ostvariti od najviše 50% do najmanje 30% ocjenskih bodova.

Ukupna ocjena uspjeha: Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave i na završnome ispitu određuje se konačna ocjena prema sljedećoj raspodjeli:

OCJENA	PRIJEDIPLOMSKI I DIPLOMSKI STUDIJI
5 (A)	od 90% do 100% ocjenskih bodova
4 (B)	od 75% do 89,9% ocjenskih bodova
3 (C)	od 60% do 74,9%, ocjenskih bodova
2 (D)	od 50% do 59,9% ocjenskih bodova
1 (F)	od 0% do 49,9% ocjenskih bodova

IV. LITERATURA

OBVEZNA LITERATURA

1. BUDAK, Neven-RAUKAR, Tomislav, Hrvatska povijest srednjeg vijeka, Zagreb, 2006., 172-447.
2. KLAJIĆ, Nada, Povijest Hrvata u srednjem vijeku, Zagreb, 1990., 163-381.
3. Povijest Hrvata, sv. III. Vrijeme sazrijevanja, vrijeme razaranja. Hrvatske zemlje u kasnome srednjem vijeku, ur. Marija Karbić, Zagreb, 2019., 3-77, 99-231, 255-326, 361-390, 445-462, 503-520, 545-560.
4. _____, Seljak i plemić hrvatskoga srednjovjekovlja, Zagreb, 2002.
5. _____, Srednjovjekovne ekonomije i hrvatska društva, Zagreb, 2003.
6. _____, Studije o Dalmaciji u srednjem vijeku, Split, 2007.
7. Bilješke s predavanja.

IZBORNA LITERATURA

1. GRGIN, Borislav, Počeci rasapa. Kralj Matijaš Korvin i srednjovjekovna Hrvatska, Zagreb, 2002.
2. HERCIGONJA, Eduard, Tropismena i trojezična kultura hrvatskoga srednjovjekovlja, Zagreb, 2006.
3. JANEKOVIĆ RÖMER, Zdenka, Okvir slobode, Zagreb – Dubrovnik, 1999.
4. KLAJIĆ, Nada, Izvori za hrvatsku povijest do 1526 godine, Zagreb, 1972.
5. KLAJIĆ, Nada, PETRICIOLI, Ivo, „Zadar u srednjem vijeku do 1409.“, u : Prošlost Zadra, knj. II, Zadar: Filozofski fakultet, Zadar, 1976.
6. MARGETIĆ, Lujo, Rijeka, Vinodol, Istra - Studije, Biblioteka Dokumenti, sv. 17, Rijeka, 1990.
7. MATIJEVIĆ Sokol, Mirjana, Toma Arhiđakon i njegovo djelo: rano doba hrvatske povijesti, Jastrebarsko, 2002.

V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU

POHAĐANJE NASTAVE

Studenti su obavezni redovito pohađati nastavu. Dozvoljena su četiri izostanka s predavanja i dva sa seminara.

NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA

- Usmeno
Pismeno: a) oglasna ploča
b) web stranice Odsjeka za povijest
c) e-poštom
d) Merlin

KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA

- Usmene konzultacije
e-pošta

NAČIN POLAGANJA ISPITA	
Pismeno.	
OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE	
Svaka upotreba tuđeg teksta ili drugog oblika autorskog djela, kao i upotreba ChatGPT ili bilo kojeg drugog alata čija se funkcionalnost temelji na tehnologiji umjetne inteligencije, bez jasnog i nedvosmislenog navođenja izvora, smatra se povredom tuđeg autorskog prava i načela akademske čestitosti te predstavlja tešku povredu studentskih obveza što za sobom povlači stegovnu odgovornost i stegovne mjere sukladno Pravilniku o stegovnoj odgovornosti studenata.	
ISPITNI ROKOVI	
Zimski	30. 1. / 13. 2. 2024. u 12h
Ljetni	11. 6. / 27. 6. 2024. u 12h
Jesenski	29. 8. / 12. 9. 2024. u 12h
VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)	
DATUM	NAZIV TEMA
1.	Uvod: periodizacija hrvatskoga srednjovjekovlja. Metodološki pristup. Historiografija i izvori
2.	Hrvatski povijesni prostor
3.	Arpadovići i hrvatske zemlje
4.	Anžuvinci i hrvatske zemlje
5.	Protudvorski pokret i pojava osmanske opasnosti
6.	Žigmund Luksemburški i prvi Habsburzi na ugarsko-hrvatskom prijestolju
7.	Matijaš Korvin i Jagelovići na ugarsko-hrvatskom prijestolju.
8.	Kolokvij
9.	Vladislav II. Jagelović, Ludovik II. Posavski i turske provale.
10.	Habsburzi na hrvatsko-ugarskom prijestolju. Protu-osmanski obrambeni sustavi. Krbavska bitka, Mohačka bitka i Cetinski izbor.
11.	Gradovi i gradska društva
12.	Plemstvo i velikaši
13.	Seoska društva
14.	Venecija i hrvatski povijesni prostor
15.	Završna razmatranja

VII. KONSTRUKTIVNO POVEZIVANJE			
ISHODI UČENJA	SADRŽAJ	AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE I STUDENTE (metode poučavanja i učenja)	METODE VREDNOVANJA
Definirati temeljne pojmove hrvatskog srednjovjekovlja	Periodizacija hrvatskoga srednjovjekovlja. Metodološki pristup. Teritorijalni opseg. Regionalne posebnosti, upravne podjele, te prostorni i društveni kontinuitet Kraljevstva. Izvan opsega Kraljevstva: Istra, Dubrovnik, Bosna.	Predavanja; sudjelovanje u diskusiji; Individualni rad; Izrada i prezentacija projekata.	Pismena provjera znanja (kolokvij, ispit); sudjelovanje u diskusiji Zadaci izvedbe; Prezentacija.

	Arpadovići i hrvatske zemlje Dinastički interregnum. Anžuvinci i hrvatske zemlje. Anžuvinci i hrvatske zemlje. Kultura hrvatskog srednjovjekovlja: Tropismenost i trojezičnost. Kraj anžuvinske vlasti – Žigmund Luksemburški – prve provale Turaka Ladislav Napuljski. Drugi period vladavine Žigmunda Luksemburškog. Matijaš Korvin i Jagelovići na hrvatsko-ugarskom prijestolju. Vladislav II. Jagelović, Ludovik II. Posavski i turske provale. Dalmacija i Istra pod mletačkom vlašću Habsburgovci na hrvatskougarskom prijestolju. Protuosmanski obrambeni sustavi. Krbavska bitka, Mohačka bitka i Cetinski izbor. Hrvatsko društvo i gospodarstvo u kasnom srednjem vijeku. Crkva, kultura, znanost i umjetnost u hrvatskom srednjovjekovlju. Terenska nastava.		
Prepoznati i kritički analizirati kvalitativne, osobito kulturološko-historijske pristupe istraživanju hrvatskoga srednjeg vijeka		Predavanja; sudjelovanje u diskusiji; Individualni rad; Izrada i prezentacija projekata.	Pismena provjera znanja (kolokvij, ispit); sudjelovanje u diskusiji Zadaci izvedbe; Prezentacija.
Pravilno interpretirati političke, vojne, gospodarske, društvene, vjerske, intelektualne problematike srednjovjekovlja		Predavanja; sudjelovanje u diskusiji; Individualni rad; Izrada i prezentacija projekata.	Pismena provjera znanja (kolokvij, ispit); sudjelovanje u diskusiji Zadaci izvedbe; Prezentacija.

hrvatskih zemalja.			
Pravilno interpretirati informacije o srednjovjekovnim hrvatskim društvima i njihovoj povezanosti.		Predavanja; sudjelovanje u diskusiji; Individualni rad; Izrada i prezentacija projekata.	Pismena provjera znanja (kolokvij, ispit); sudjelovanje u diskusiji Zadaci izvedbe; Prezentacija.
Kritički analizirati događaje i procese vezane uz sadržaj kolegija.		Predavanja; sudjelovanje u diskusiji; Individualni rad; Izrada i prezentacija projekata.	Pismena provjera znanja (kolokvij, ispit); sudjelovanje u diskusiji Zadaci izvedbe; Prezentacija.

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU			
Naziv kolegija	Srednjovjekovna povijest Europe od 12. do 16. stoljeća		
Studij	Sveučilišni prijediplomski studij <i>Povijest</i> (dvopredmetni)		
Semestar	III.		
Akadska godina	2023./2024.		
Broj ECTS-a	6		
Nastavno opterećenje (P+S+V)	30+15+0		
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Prema rasporedu		
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	Ne		
Nositelj kolegija	izv. prof. dr. sc. Kosana Jovanović		
	Kabinet	F-446/IV.	
Vrijeme za konzultacije (odrediti dva termina)	Prije i poslije nastave i po dogovoru e-mailom		
	Telefon	051/265-728	
	e-mail	kosana.jovanovic@uniri.hr , jovanovickosana@gmail.com	
Suradnik na kolegiju			
	Kabinet		
	Vrijeme za konzultacije		
	Telefon		
	e-mail		
II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA			
SADRŽAJ KOLEGIJA			
Upoznati studente s problemima razvoja zapadno europskih, srednjoistočnih i mediteranskih društava u razdoblju razvijenog i kasnog srednjeg vijeka. Kroz kolegij studenti će se upoznati s političkim, društvenim, vjerskim i kulturnim pojavama u navedenom razdoblju s kojima će usvojiti temeljna znanja i vještine u proučavanju srednjovjekovlja.			
OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA			
Očekuje se da će studenti nakon odslušanog kolegija moći: - interpretirati srednjovjekovne događaje i procese;- objasniti povijesni razvoj;- definirati temeljne pojmove srednjovjekovnog doba povijesnog razvitka;- prepoznati, analizirati i interpretirati političke, vojne, gospodarske, društvene, vjerske, intelektualne i druge problematike srednjovjekovnog doba.			
NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)			
Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad
X	X	X	
Terenska nastava	Laboratorijski rad	Mentorski rad	Ostalo
III. SUSTAV OCJENJIVANJA			
AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA	
Pohađanje nastave	1,5	0	
Aktivnost na nastavi	0,5	5	
Kontinuirana provjera znanja 1	0,5	25	
Kontinuirana provjera znanja 2	0,5	25	
Seminar	1	15	
ZAVRŠNI ISPIT	2	30	
UKUPNO	6	100	

Opće napomene:**Varijanta 2 sa završnim ispitom**

Kroz sve aktivnosti tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova da bi se moglo pristupiti završnom ispitu.

- **Tijekom nastave** student može ostvariti od najmanje 50% do najviše 70% ocjenskih bodova.
- **Na završnom ispitu** student može ostvariti od najviše 50% do najmanje 30% ocjenskih bodova.

Ukupna ocjena uspjeha: Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave i na završnome ispitu određuje se konačna ocjena prema sljedećoj raspodjeli:

OCJENA	PRIJEDIPLOMSKI I DIPLOMSKI STUDIJI
5 (A)	od 90% do 100% ocjenskih bodova
4 (B)	od 75% do 89,9% ocjenskih bodova
3 (C)	od 60% do 74,9% ocjenskih bodova
2 (D)	od 50% do 59,9% ocjenskih bodova
1 (F)	od 0% do 49,9% ocjenskih bodova

IV. LITERATURA**OBVEZNA LITERATURA**

1. BRANDT, Miroslav, *Povijest Rusije u srednjem vijeku*, Zagreb, 1981.
2. BLOCH, Marc, *Feudalno društvo*, Zagreb, 2001.
3. GOLDSTEIN, Ivo – GRGIN, Borislav, *Europa i Sredozemlje u srednjem vijeku*, Zagreb, 2006.
4. LE GOFF, Jacques, *Civilizacija srednjovjekovnog Zapada*, Zagreb, 1998.
5. OSTROGORSKI, Georgije, *Povijest Bizanta*, Zagreb, 2006.
6. Bilješke s predavanja.

IZBORNA LITERATURA

1. CARPENTIER, Jean, *Povijest Francuske*, Zagreb, 1999.
2. HUIZINGA, Johan, *Jesen srednjeg vijeka*, Zagreb, 1991.
3. KULISCHER, Josef, *Opća ekonomska povijest srednjega i novoga vijeka, prva knjiga: "Srednji vijek"*, Zagreb, 1957.
4. LE GOFF, Jacques, *Srednjovjekovni imaginarij : eseji*, Zagreb, 1993.
5. _____, *Intelektualci u srednjem vijeku*, Zagreb, 2009.
6. NAUDOU, Jean – WIET, Gaston – WOLFF, Phillipe – JELISEJEV, Vadime, *Velike civilizacije srednjeg vijeka (I-III)*, Zagreb, 1972.
7. NOËL, Jean-Francois, *Sveto Rimsko Carstvo* (odabrana poglavlja), Zagreb, 1998.
8. *Povijest 6: Rani i razvijeni srednji vijek*, ur. CRAVETTO, Enrico – GOLDSTEIN, Ivo (odabrana poglavlja), Zagreb, 2007.
9. *Povijest 7: Razvijeni srednji vijek*, ur. CRAVETTO, Enrico – GOLDSTEIN, Ivo (odabrana poglavlja), Zagreb, 2007.
10. TYERMAN, Christopher, *Božji rat: nova povijest križarskih ratova*, sv. 1 i 2., Zagreb, 2010.
11. *Velika ilustrirana povijest svijeta*, sv. 9. i 10. (odabrana poglavlja), Zagreb, 1977.
11. Internet Medieval Sourcebook (<https://sourcebooks.fordham.edu/sbook.asp>)

V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU**POHAĐANJE NASTAVE**

Studenti su obavezni redovito pohađati nastavu.

NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA

Usmeno

- Pismeno:
- a) oglasna ploča
 - b) web stranice Odsjeka za povijest
 - c) e-poštom
 - d) Merlin

KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA

- usmene konzultacije
- e-pošta
- Merlin

NAČIN POLAGANJA ISPITA

Pismeno.	
OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE	
Ispitni rokovi se određuju početkom akademske godine, a mogu se mijenjati (bolest ili službena spriječenost) tjedan dana prije. O promjenama termina ispita moguće je saznati preko oglasne ploče Odsjeka za povijest te na web stranicama fakulteta. Odjava ispita se mora izvršiti bar 24 sata prije ispita u protivnom će se smatrati da je student rok iskoristio. Svaka upotreba tuđeg teksta ili drugog oblika autorskog djela, kao i upotreba ChatGPT ili bilo kojeg drugog alata čija se funkcionalnost temelji na tehnologiji umjetne inteligencije, bez jasnog i nedvosmislenog navođenja izvora, smatra se povredom tuđeg autorskog prava i načela akademske čestitosti te predstavlja tešku povredu studentskih obveza što za sobom povlači stegovnu odgovornost i stegovne mjere sukladno Pravilniku o stegovnoj odgovornosti studenata. Kontinuirana se provjera znanja provodi tijekom nastave. Studenti su dužni položiti dva međuispita (kolokvija) koji će biti uvjet, uz jedan održani i predani seminarski rad, za pristup završnom ispitu. Studentima će biti osiguran pristup popravku prvog i drugog međuispita. Prag prolaznosti na međuispitu je 50%. Popravci međuispita održavaju se tjedan dana nakon datuma određenog za pisanje međuispita. Ukoliko student ne ostvari prolaznu ocjenu na prvom međuispitu kao i na popravku međuispita neće imati pravo pristupa drugom međuispitu. Ukoliko student ne ostvari prolaznu ocjenu na drugom međuispitu kao i na popravku međuispita neće imati pristup završnom ispitu.	
ISPITNI ROKOVI	
Zimski	29. 1. / 12. 2. 2024. u 10h
Ljetni	11. 6. / 9. 7. 2024. u 10h
Jesenski	2. 9. / 13. 9. 2024. u 10h
VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)	
DATUM	NAZIV TEME
1.	Uvod: periodizacija srednjovjekovlja. Metodološki pristup.
2.	Sukob sakralne i svjetovne vlasti – problem laičke investiture.
3.	Križarski ratovi.
4.	Kolokvij 1.
5.	Protonacionalne monarhije (Njemačka, Engleska i Francuska).
6.	Rekonkvista – Portugal, Španjolska.
7.	Kultura i društvo u razvijenom srednjem vijeku. Heretički pokreti, inkvizicija i obnova duhovnosti na Zapadu.
8.	Kolokvij 2.
9.	Razvoj privrede i društvene strukture razvijenog srednjeg vijeka.
10.	Područja Češke, Poljske, Baltičkih zemalja te Rusije od Kijevske kneževine do kraja mongolskih osvajanja.
11.	Slom, obnova i konačni propast Bizanta.
12.	Zapadne monarhije u razvijenom i kasnom srednjem vijeku.
3.	Političke i gospodarske krize 14. stoljeća.
14.	Političke, kulturne i gospodarske prekretnice 15. stoljeća. Europa na zalasku srednjega vijeka.
15.	Zaključna razmatranja.

POPIS TEMA za seminare

Studentima će za seminarski rad na odabir biti ponuđene teme koje su usko vezane uz gore navedene smjernice kolegija. Studenti su dužni napisati i održati kratki seminarski rad (deset stranica teksta) na jednu od zadanih tema. Ponuđene teme odnose se na kraće tekstove srednjovjekovnih pisaca, a naći će se na stranici Medieval Sourcebook (<https://sourcebooks.fordham.edu/sbook.asp>). Studenti su dužni pročitati jedan od ponuđenih tekstova te ga obraditi i predstaviti u skladu s uputama koje će se dati na prvom satu.

VII. KONSTRUKTIVNO POVEZIVANJE

ISHODI UČENJA	SADRŽAJ	AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE I STUDENTE (metode poučavanja i učenja)	METODE VREDNOVANJA
Interpretirati srednjovjekovne događaje i procese.	Uvod: periodizacija srednjovjekovlja. Metodološki pristup. Sukob sakralne i svjetovne vlasti – problem laičke investiture. Križarski ratovi. Protonacionalne monarhije (Njemačka, Engleska i Francuska).	Predavanja; sudjelovanje u diskusiji; Individualni rad; Izrada i prezentacija projekta.	Pismena provjera znanja (kolokvij, ispit); sudjelovanje u diskusiji Zadaci izvedbe; Prezentacija.
Objasniti povijesni razvoj.	Rekonkvista – Portugal, Španjolska. Kultura i društvo u razvijenom srednjem vijeku. Heretički pokreti, inkvizicija i obnova duhovnosti na Zapadu. Razvoj privrede i društvene strukture razvijenog srednjeg vijeka.	Predavanja; sudjelovanje u diskusiji; Individualni rad; Izrada i prezentacija projekta.	Pismena provjera znanja (kolokvij, ispit); sudjelovanje u diskusiji Zadaci izvedbe; Prezentacija.
Definirati temeljne pojmove srednjovjekovnog doba povijesnog razvitka.	Područja Češke, Poljske, Baltičkih zemalja te Rusije od Kijevske kneževine do kraja mongolskih osvajanja. Slom, obnova i konačni propast Bizanta. Zapadne monarhije u razvijenom i kasnom srednjem vijeku.	Predavanja; sudjelovanje u diskusiji; Individualni rad; Izrada i prezentacija projekta.	Pismena provjera znanja (kolokvij, ispit); sudjelovanje u diskusiji Zadaci izvedbe; Prezentacija.
Prepoznati, analizirati i interpretirati političke, vojne, gospodarske, društvene, vjerske, intelektualne i druge problematike srednjovjekovnog doba.	Političke i gospodarske krize 14. stoljeća. Političke, kulturne i gospodarske prekretnice 15. stoljeća. Europa na zalasku srednjega vijeka. Terenska nastava.	Predavanja; sudjelovanje u diskusiji; Individualni rad; Izrada i prezentacija projekta.	Pismena provjera znanja (kolokvij, ispit); sudjelovanje u diskusiji Zadaci izvedbe; Prezentacija.

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU	
Naziv kolegija	Hrvatska od Napoleona do 1918. godine
Studij	Sveučilišni prijediplomski studij <i>Povijest</i> (dvpredmetni)
Semestar	V.
Akadska godina	2023./2024.
Broj ECTS-a	5
Nastavno opterećenje (P+S+V)	30+15+0
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Prema rasporedu
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	ne
Nositelj kolegija	doc. dr. sc. Andrea Roknić Bežanić
	Kabinet F-448
Vrijeme za konzultacije (odrediti dva termina)	Dostupno na mrežnim stranicama Odsjeka
	Telefon 051/ 265-730
	e-mail aroknic@ffri.uniri.hr
Suradnik na kolegiju	
	Kabinet
	Vrijeme za konzultacije
	Telefon
	e-mail
II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA	
SADRŽAJ KOLEGIJA	
Kolegij Hrvatska od Napoleona do 1918. godine nudi polaznicima opći uvid u povijest 19. stoljeća s naglaskom na položaj Hrvatske pod vladavinom habsburške dinastije. U uvodnim predavanjima studenti upoznaju historiografske rezultate, sagledavaju baštinu 18. stoljeća (državne strukture, prosvijećeni apsolutizam i staleško društvo), uočavaju geografske promjene i stječu uvid u ključne pojmove poput hrvatskih zemalja, hrvatskog državnog prava, preporoda, građanskog društva, modernizacije, nacije i nacionalizma. Kronološki prate promjene u širim europskim razmjerima koje se odražavaju i na položaj Hrvatske: protunapoleonski ratovi, slom Mletačke Republike, uspostava prve austrijske uprave, uvođenje francuske uprave, pad Dubrovačke Republike, osnivanje Ilirskih Provincija, intervencije stranih vojski na istočnojadranskoj obali i otocima te ponovno okupljanje pod habsburškom vladavinom u skladu s rezultatima Bečkog kongresa. Slijedi poučavanje o počecima preporodnog razdoblja, utjecaju romantizma, nicanju ilirskog pokreta, jezičnom nacionalizmu, ideji slavenske solidarnosti i otporu mađarizaciji/talijanizaciji/germanizaciji. Analiziraju se ključni dokumenti za razumijevanje Hrvatskog narodnog preporoda i njihovi glavni protagonisti (Gaj, Drašković, Vukotinović, Mihanović, Demetar, Derkos). Usporedo s analizom glavnih političkih i kulturoloških kretanja, studenti prate i promjene na gospodarskom području i to u razvoju prometnica, počecima industrijalizacije/primjene tekovina industrijske revolucije i održavanju prvenstva agrarne privrede na feudalnim načelima. Zatim studenti razumijevaju uzroke revolucionarnih gibanja 1848. u Habsburškoj Monarhiji koja imaju svoje posljedice i u Hrvatskoj jer dolazi do uvođenja osnovnih sastavnica građanskog društva, prve šire potvrde liberalnih ideja i isticanja nacionalnih zahtijevanja. Prepoznaju se uzroci hrvatsko-mađarskog sukoba, savezništvo sa Srpskom Vojvodinom, pristajanje bana Jelačića uz konzervativne snage Monarhije i nezadovoljstvo s ishodom rata koji uvodi hrvatsko društvo u razdoblje neoapsolutizma. Sljedeće teme fokusiraju se na provođenje opsežnim promjena u upravi privredi, školstvu i položaju religijskih zajednica. Predavanja koja se odnose na razdoblje 1860-ih godina poučavaju studente o procesu obnove parlamentarnog života, definiranju odnosa Hrvatske prema središtima moći u Beču i Budimu, zamahu stranačkog života kroz djelovanje unionista, narodnjaka, pravaša i autonomaša te uspostavi ustanova koje obilježavaju početke nove građanske	

kulture. Posebna pozornost posvećuje se shvaćanju pojave ideje jugoslavizma u hrvatskim zemljama pod utjecajima širih kretanja u okruženju. Analizom austro-ugarske (1867.) i hrvatsko-ugarske (1868.) nagodbe tumače se osnove dualističkog sustava koji obilježava glavne tokove života u Austro-Ugarskoj do njena raspada. Razdoblje 1870-ih godina promatra se kroz reformsko djelovanje bana Ivana Mažuranića koje je obilježeno intenzivnim naporima u modernizaciji odnosa u društvu. Usporedo se prati slom turske uprave u Bosni i Hercegovini koja dopijeva pod austro-ugarski nadzor, što dovodi do preispitivanja nacionalnih ideologija u pogledu njenog statusa, kao i ukidanja Vojne granice koja se integrira u hrvatski županijski sustav. Kolegij prati i odnose u Istri i Dalmaciji, gdje problem nacionalnog pitanja ima svoje specifičnosti zbog utjecaja talijanskog čimbenika i njegova odrazu u politici autonomstva, regionalizma i iredentizma. Izdvaja se primjer uspješnog gospodarskog razvitka Rijeke koja je postala glavna luka ugarskog dijela Monarhije. Kolegij prati i zbivanja među različitim etničkim i vjerskim zajednicama (Srbi, Talijani, Nijemci, Židovi, Muslimani, Srbokatolici, Grkokatolici) i unutar iseljeničtva u prekomorskim zemljama južne i sjeverne Amerike. Predavanja o razdoblju banovanja Khuena Hedervarya usredotočena su na pokazatelje autokratskog načina uprave koja vodi prema vidljivim rezultatima u gospodarskoj i kulturnoj sferi života, ali prateći pravac dualističke politike dovodi u pitanje samosvojniji razvojni put Hrvatske. Teme iz kolegija posvećene prijelazu stoljeća ukazuju na nicanje novih ideja i uvođenje brojnih dostignuća vezanih uz epohu moderne. Kolegij završava upoznavanjem s uzrocima i posljedicama Prvog svjetskog rata u kojemu sudjeluje i Hrvatska.

OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA

Studenti će nakon odslušanog kolegija moći: procijeniti i analizirati informacije o događajima i procesima u Hrvatskoj od početka 19. stoljeća do 1918. godine u kojem vremenu su hrvatske zemlje bile pod Austrijom i Mađarskom te na koji su način međusobno bile povezane. Primijeniti temeljna znanja o: - feudalnom društvu u hrvatskim zemljama u prvoj polovici 19. st. i njegovo ukidanje 1848. - vlasti Napoleona u hrvatskim zemljama, Ilirskim provincijama i posljedicama francuske uprave. - pripremnj fazi Hrvatskoga narodnog preporoda do 1835. te Ilirskom pokretu ili Hrvatskom narodnom preporodu i njegovim odjecima u drugim hrvatskim zemljama. - procesu integracije hrvatske nacije. - perioda Bachovog apsolutizama te obnovi ustavnog života. - procesima modernizacije u Hrvatskoj. - pravaštvu i južnoslavenskoj i jugoslavenskoj ideji. - hrvatsko-ugarskoj nagodbi. - socijalnim krizama 80ih-90ih godina 19. st. i gospodarskom i političkom položaju hrvatskih zemalja u dualističkom sustavu. Analizirati političke događaje u Hrvatskoj 19. stoljeća.

NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)

Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad
X	X	X	X
Terenska nastava	Laboratorijski rad	Mentorski rad	Ostalo
X			

III. SUSTAV OCJENJIVANJA

AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA
Pohađanje nastave	1,5	0
Kontinuirana provjera znanja 1 (kolokvij I)	1	25
Kontinuirana provjera znanja 2 (kolokvij II)	1	25
Seminarski rad	0,40	15
Terenska nastava	0,10	5
ZAVRŠNI ISPIT	1	30
UKUPNO	5	100

Opće napomene:

Varijanta 2 sa završnim ispitom

Kroz sve aktivnosti tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova kroz različite oblike kontinuiranog praćenja i vrednovanja da bi se moglo pristupiti završnom ispitu.

Tijekom nastave:

Seminarski rad na odabranu temu iz periodičke građe. Seminar se sastoji od pisanog rada dužine od 5 do 10 stranica teksta i prezentacije u trajanju do 15 minuta.

Kolokvij I i II provjeravaju faktografsko znanje obrađenog gradiva do kolokvija sukladno

izvedbenom planu. Prag za prolaznost na kolokviju je 50%.

Pristup popravku kolokvija: Na kraju semestra studenti će imati jednu mogućnost ispravka kolokvija.

Završni ispit je usmeni i predstavlja sintezu cjelokupnog gradiva.

Ukupna ocjena uspjeha: Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave i na završnome ispitu određuje se konačna ocjena prema sljedećoj raspodjeli:

OCJENA	PRIJEDIPLOMSKI I DIPLOMSKI STUDIJI
5 (A)	od 90% do 100% ocjenskih bodova
4 (B)	od 75% do 89,9% ocjenskih bodova
3 (C)	od 60% do 74,9% ocjenskih bodova
2 (D)	od 50% do 59,9% ocjenskih bodova
1 (F)	od 0% do 49,9% ocjenskih bodova

IV. LITERATURA

OBVEZNA LITERATURA

1. Povijest Hrvata, druga knjiga, Zagreb, 2005., str. 343-651.
2. Temelji moderne Hrvatske: hrvatske zemlje u "dugom" 19. stoljeću, ur. sv. Vlasta Švoger, Jasna Turkalj, Zagreb, 2016. (odabrana poglavlja)
3. Iskra Iveljić, Banska Hrvatska i Vojna krajina od prosvijećenog apsolutizma do 1848. godine, Zagreb, 2010.
4. Tihomir Cipek – Stjepan Matković, Programatski dokumenti hrvatskih političkih stranaka i skupina 1842. – 1914., Zagreb, 2006.
5. Mirjana Gross i koaut., Prema hrvatskom građanskom društvu. Društveni razvoj u civilnoj Hrvatskoj i Slavoniji 60-tih i 70-tih godina 19.stoljeća, Zagreb, 1992.

IZBORNA LITERATURA

Mirjana Gross, Počeci moderne Hrvatske: Neoapsolutizam u civilnoj Hrvatskoj i Slavoniji 1850-1860, Zagreb, 1985.

Mirjana Gross (ur.), Društveni razvoj u Hrvatskoj (od 16. st. do početka 20. st.), Zagreb, 1981. (odabrana poglavlja)

Igor Karaman, Industrijalizacija građanske Hrvatske: 1800-1941, Zagreb, 1991.

Igor Karaman, Privreda i društvo Hrvatske u 19. stoljeću, Zagreb, 1972.

Ivo Perić, Hrvatski državni sabor 1848.-2000., sv. 1 i 2, Zagreb, 2000.

Povijest Rijeke, (ur. Danilo Klen), Rijeka, 1988. (odabrana poglavlja)

Drago Roksandić, Vojna Hrvatska, La Croatie militaire, 1-2, Zagreb, 1988.

Nikša Stančić, Hrvatska nacija i nacionalizam u 19. i 20. stoljeću, Zagreb, 2002.

Nikša Stančić, Hrvatski narodni preporod 1790.-1848. u: Hrvatski narodni preporod 1790.-1848.

Hrvatska u vrijeme Ilirskog pokreta (ur. N. STANČIĆ), Zagreb, Globus/Muzej za umjetnost i obrt, 1985. str. 1-30.

Arnold Suppan, Oblikovanje nacije u građanskoj Hrvatskoj : (1835. - 1918.), Zagreb, 1999.

Josip Šarunić, Nagodbena Hrvatska, Zagreb 1990.

Nevio Šetić, Istra između tradicionalnog i modernog, Pazin, 1995.

Josip Vrandečić, Dalmatinski autonomistički pokret u XIX. stoljeću, Zagreb, 2002.

V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU

POHAĐANJE NASTAVE

Studenti su obvezni pohađati nastavu, minimalno 70%.

NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA

konzultacije

web stranice Filozofskog fakulteta tj. Odsjeka za povijest

e-pošta

Merlin

KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA

konzultacije

e-pošta

NAČIN POLAGANJA ISPITA

Završni ispit je usmeni i sadrži više oblika pitanja u kojima se provjeravaju različite kompetencije studenata.

OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE

Svaka upotreba tuđeg teksta ili drugog oblika autorskog djela, kao i upotreba ChatGPT ili bilo kojeg drugog alata čija se funkcionalnost temelji na tehnologiji umjetne inteligencije, bez jasnog i nedvosmislenog navođenja izvora, smatra se povredom tuđeg autorskog prava i načela akademske čestitosti te predstavlja tešku povredu studentskih obveza što za sobom povlači stegovnu odgovornost i stegovne mjere sukladno Pravilniku o stegovnoj odgovornosti studenata.

Studenti su dužni pridržavati se rokova za izradu, pisanje seminarskog rada te njegovo izlaganje. Za svaki dan kašnjenja od utvrđenog dana za predaju rada gubi se po 2 ocjenska boda.

ISPITNI ROKOVI

Zimski	2. 2. / 16. 2. 2024. u 10h
Ljetni	12. 6. / 12. 7. 2024. u 10h
Jesenski	30. 8. / 13. 9. 2024. u 10h

VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)

DATUM	NAZIV TEME
1.	Uvodno predavanje: Predstavljanje sadržaja kolegija. Postavljanje problema i istraživačkih pitanja
2.	Politička događajnica prve polovice 19. st (1)
3.	Politička događajnica prve polovice 19. st (2)
4.	Revolucionarna 1848.
5.	Gospodarski razvoj hrvatski zemalja i kulturno-umjetnički život 19. st.
6.	Regionalna povijest 19. st., case study: Rijeka i Kvarnersko primorje u 19. st.
7.	Kolokvij I
8.	Politička događajnica druge polovice 19. st. (1)
9.	Politička događajnica druge polovice 19. st. (2)
10.	Terenska nastava
11.	Crkva u 19. st
12.	Svakodnevnica i društveni život u 19. st.
13.	Prvi svjetski rat, case study: Hrvati i talijansko bojište
14.	Kolokvij II
15.	Zaključno predavanje i ispravci kolokvija

VII. KONSTRUKTIVNO POVEZIVANJE

ISHODI UČENJA	SADRŽAJ	AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE I STUDENTE (metode poučavanja i učenja)	METODE VREDNOVANJA
- procijeniti i analizirati informacije o događajima i procesima	Hrvatska u 19. i početkom 20. st.: - feudalno društvo u hrvatskim zemljama u prvoj polovici 19 st. i njegovo ukidanje 1848. - vlast Napoleona u hrvatskim zemljama te nabrojati Ilirske provincije i objasniti posljedice francuske uprave - Hrvatski narodni preporod, Ilirski pokret u Istri i Dalmaciji - proces integracije Hrvatske nacije -	- predavanje - individualni rad - samostalni rad studenata - terenska nastava	-diskusija - kolokvij - ispit - pismeni rad i prezentacija

	osnovne značajke perioda Bachovog apsolutizama te obnove ustavnog života - procese modernizacije u Hrvatskoj -pravaštvo i južnoslavenska i jugoslavenska ideja - Hrvatsko-ugarska nagodba -procesu modernizacije u Hrvatskoj		
- primjeniti temeljna znanja			- diskusija - kolokvij - ispit
- analizirati političke događaje			- diskusija - kolokvij - ispit

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU	
Naziv kolegija	Povijest Europe u 19. stoljeću
Studij	Sveučilišni prijediplomski studij <i>Povijest</i> (dvopredmetni)
Semestar	V.
Akadska godina	2023./2024.
Broj ECTS-a	4
Nastavno opterećenje (P+S+V)	30+15+0
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Prema rasporedu
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	/
Nositelj kolegija	izv. prof. dr. sc. Dubravka Božić Bogović
	Kabinet F-443
Vrijeme za konzultacije (odrediti dva termina)	dostupno na mrežnim stranicama Odsjeka
	Telefon 051/265-733
	e-mail d.bozic@uniri.hr
Suradnik na kolegiju	
	Kabinet
	Vrijeme za konzultacije
	Telefon
	e-mail
II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA	
SADRŽAJ KOLEGIJA	
Velika francuska revolucija i njezine posljedice u Europi i Americi. Prosvijećeni apsolutizam. Sveta alijansa. Čartistički pokret u Engleskoj. Nacionalni pokreti za ujedinjene Italije i Njemačke. Rađanje svjetskog gospodarstva. Francusko-pruski rat i Pariška komuna. II. industrijska revolucija i njene posljedice. Gradovi i porast gradskog stanovništva u drugoj polovini 19. stoljeća. Novi društveni slojevi i socijalna pitanja. Kolonijalizam i kolonijalistički sustavi. Značajni tehnološki izumi i razvoj znanosti. Umjetnost i kultura 19. stoljeća. Viktorijansko doba. Svijet Sredozemlja i svijet Srednje i Jugoistočne Europe kao zasebni areali europske povijesti. Posebice s obzirom na političku povijest i nastanaka novih država na Balkanu i tenzija velikih sila na tom prostoru. Sredozemlje i narodi u vrijeme najžešćih nacionalnih sukoba. Nacionalne homogenizacije. Moderne države i narodi. Tursko carstvo u 19. st. I. industrijska revolucija: utjecaj na promjene u društvu. II. industrijska revolucija: gospodarske i političke promjene i posljedice. Rast nacionalizama nemuslimanskih naroda u Carstvu. Protuturske bune: institucija četnikovanja. Makedonija u 19. stoljeću. Srbija : Prvi srpski ustanak: uzroci i posljedice. Srbija: II. srpski ustanak: uzroci i posljedice. Autonomni položaj Srbije. Crna Gora: protuturski ustanci i ostvarena samostalnost. Crna Gora: problem organizacije pravne države. Rumunjske kneževine i Grčka država. Problem Bugarske. Velika istočna kriza i Sanstefanski mir. Berlinski kongres. Opadanje turske moći i vjerska tolerancija. Utjecaj islamske umjetnosti na kršćanske kulture. Srbija: Nezavisnost i uspostava državne vlasti. Politički sukobi i previranja. Društvo u Srbiji 2/2 19. st.. Mladoturski pokret. Okupacija BiH: društvene i gospodarske promjene. Reforme u turskim zemljama. Ilindenski ustanak i pokušaj stvaranja samostalne Makedonije. Dolazak Karađorđevića na vlast 1903. Modernizacija u Srbiji Crna Gora od 1878. do 1908. Aneksijska kriza 1980./1909 Balkanski savez: cilj i odnosi Balkanski ratovi 1912. i 1913. uzroci i tijek Balkanski ratovi.	
OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA	
Po završetku nastave iz kolegija student će moći:	
- navesti povijesne činjenice i opisati povijesne događaje iz povijesti Europe u 19. stoljeću	
- procijeniti ulogu povijesnih ličnosti na povijesne događaje i procese u Europi u 19. stoljeću	

- usporediti povijesne procese u području društvenih, političkih i kulturnih kretanja u Europi u 19. stoljeću

- prepoznati ključne probleme društvenog i političkog razvoja Europe u 19. stoljeću

NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)

Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad
X	X	X	X
Terenska nastava	Laboratorijski rad	Mentorski rad	Ostalo
			X

III. SUSTAV OCJENJIVANJA

AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA
Pohađanje nastave	1,5	0
Kontinuirana provjera znanja 1	0,5	20
Kontinuirana provjera znanja 2	0,5	20
Seminarski rad	0,5	30
ZAVRŠNI ISPIT	1	30
UKUPNO	4	100

Opće napomene:

Varijanta 2 sa završnim ispitom

Kroz sve aktivnosti tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova da bi se moglo pristupiti završnom ispitu.

- Tijekom nastave student može ostvariti od najmanje 50% do najviše 70% ocjenskih bodova.
- Na završnom ispitu student može ostvariti od najviše 50% do najmanje 30% ocjenskih bodova.

Ukupna ocjena uspjeha: Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave i na završnome ispitu određuje se konačna ocjena prema sljedećoj raspodjeli:

OCJENA	PRIJEDIPLOMSKI I DIPLOMSKI STUDIJI
5 (A)	od 90% do 100% ocjenskih bodova
4 (B)	od 75% do 89,9% ocjenskih bodova
3 (C)	od 60% do 74,9% ocjenskih bodova
2 (D)	od 50% do 59,9% ocjenskih bodova
1 (F)	od 0% do 49,9% ocjenskih bodova

IV. LITERATURA

OBVEZNA LITERATURA

Povijest 13: Napoleon, restauracija i revolucionarna kretanja (1800-1848), Zagreb, 2008.

Povijest 14: Industrijalizacija i nacionalne revolucije (1848.-1871), Zagreb, 2008.

Povijest 15: Kolonijalna Carstva i imperijalizam (1871-1914), Zagreb, 2008.

Charles Moraze (i suradnici), Historija čovječanstva: svezak peti: Devetnaesto stoljeće; knjiga prva:

Opći uvod; Znanstvena i industrijska revolucija; knjiga druga: Kulturni uspon u Evropi; knjiga treća:

Ekspanzija Zapada; knjiga četvrta: Svjetovi na prekretnici, Zagreb 1974.

Slaven Bertoša, Svjetska povijest modernoga doba (XVI.-XIX. stoljeće) s posebnim osvrtom na

Apeninski poluotok, Zagreb 2004. (dio o 19. stoljeću)

IZBORNA LITERATURA

The Times. Povijest svijeta, Zagreb, 2002. (ili starije izdanje: The Times. Atlas svjetske povijesti, Zagreb, 1986.)

Povijest svijeta od početka do danas (skupina autora), Naprijed, Zagreb, 1990.

Hrvatska.Europa. Svijet. Kronologija, Zagreb 2002.

G. M. Trevelyan, Povijest Engleske, Zagreb 1956., str. 285-735.

Eric J. Hobsbawm, Doba revolucije: Evropa 1789-1848, Zagreb 1987.

Isti, Doba kapitala: 1848-1875, Zagreb 1989.

V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU

POHAĐANJE NASTAVE

Studenti su dužni biti nazočni na 70% predavanja.

NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA

Konzultacije, oglasna ploča Odsjeka, e-pošta, web fakulteta, sustav Merlin

KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA	
E-pošta, usmeno	
NAČIN POLAGANJA ISPITA	
Pismeno i usmeno	
OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE	
Svaka upotreba tuđeg teksta ili drugog oblika autorskog djela, kao i upotreba ChatGPT ili bilo kojeg drugog alata čija se funkcionalnost temelji na tehnologiji umjetne inteligencije, bez jasnog i nedvosmislenog navođenja izvora, smatra se povredom tuđeg autorskog prava i načela akademske čestitosti te predstavlja tešku povredu studentskih obveza što za sobom povlači stegovnu odgovornost i stegovne mjere sukladno Pravilniku o stegovnoj odgovornosti studenata.	
ISPITNI ROKOVI	
Zimski	31. 1. / 14. 2. 2024. u 9h
Ljetni	12. 6. / 26. 6. 2024. u 9h
Jesenski	28. 9. / 11. 9. 2024. u 9h
VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)	
DATUM	NAZIV TEME
1. tjedan	"Dugo" 19. stoljeće, uvod u izradu seminarskih radova
2. tjedan	Europa u vrijeme Napoleona; seminari
3. tjedan	Europa u doba restauracije; seminari
4. tjedan	Modernizacija u Europi; seminari
5. tjedan	Nacije, nacionalna država i nacionalizmi stoljeću; seminari
6. tjedan	Revolucije u Europi u 19. stoljeću; seminari
7. tjedan	Kolokvij 1 (22.11.2023.)
8. tjedan	Europski politički pokreti i stranke u 19. stoljeću; seminari
9. tjedan	Gospodarstvo, tehnologija, znanost u Europi u 19. stoljeću; seminari
10. tjedan	Novi kolonijalizam i imperijalizam; seminari
11. tjedan	Europske velesile i međunarodna politika; seminari
12. tjedan	Europa između saveza, ekspanzionizma i rata; Prvi svjetski rat; seminari
13. tjedan	Europsko društvo i svakodnevica u 19. stoljeću; seminari
14. tjedan	Kolokvij 2 (24.1.2024.)

VII. KONSTRUKTIVNO POVEZIVANJE			
ISHODI UČENJA	SADRŽAJ	AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE I STUDENTE (metode poučavanja i učenja)	METODE VREDNOVANJA
Navesti povijesne činjenice i opisati povijesne događaje iz povijesti Europe u 19. stoljeću	Sav sadržaj predmeta.	Predavanje, rad na tekstu, rasprave.	Kolokvij, usmeni ispit.
Procijeniti ulogu povijesnih ličnosti na povijesne događaje i procese u Europi u 19. stoljeću	Prosvijećeni apsolutizam. Sveta alijansa. Nacionalni pokreti za ujedinjene Italije i Njemačke. Umjetnost i kultura 19. stoljeća. Viktorijansko doba. Tursko carstvo u 19. st. Berlinski kongres. Dolazak	Predavanje, rad na tekstu, rasprava, samostalni rad, seminarski rad, traženje i analiziranje primjera, uspoređivanje pojmova	Samostalni zadaci, usmeni ispit.

	Karađorđevića na vlast 1903.		
Usporediti povijesne procese u području društvenih, političkih i kulturnih kretanja u Europi u 19. stoljeću	Velika francuska revolucija i njezine posljedice u Europi i Americi. Prosvijećeni apsolutizam. Čartistički pokret u Engleskoj. Francusko-pruski rat i Pariška komuna. Kolonijalizam i kolonijalistički sustavi. Sredozemlje i narodi u vrijeme najžešćih nacionalnih sukoba. Nacionalne homogenizacije. Moderne države i narodi. Tursko carstvo u 19. st. I. industrijska revolucija: utjecaj na promjene u društvu. II. industrijska revolucija: gospodarske i političke promjene i posljedice. Rast nacionalizama nemuslimanskih naroda u Carstvu. Protuturske bune: institucija četnikovanja. Makedonija u 19. stoljeću. Srbija : Prvi srpski ustanak: uzroci i posljedice. Srbija: II. srpski ustanak: uzroci i posljedice. Autonomni položaj Srbije. Crna Gora: protuturski ustanci i ostvarena samostalnost. Crna Gora: problem organizacije pravne države. Rumunjske kneževine i Grčka država. Problem Bugarske. Opadanje turske moći i vjerska tolerancija. Utjecaj islamske umjetnosti na kršćanske kulture. Srbija: Nezavisnost i uspostava državne vlasti. Politički sukobi i previranja. Društvo u Srbiji 2/2 19. st.. Mladoturski pokret. Okupacija BiH: društvene i gospodarske promjene. Reforme u turskim zemljama. Ilindenski ustanak i pokušaj stvaranja	Predavanje, rad na tekstu, rasprava, samostalni rad, seminarski rad, traženje i analiziranje primjera, uspoređivanje pojmova	Samostalni zadaci, usmeni ispit.

	samostalne Makedonije. Modernizacija u Srbiji Crna Gora od 1878. do 1908. Aneksijska kriza 1980./1909 Balkanski savez: cilj i odnosi Balkanski ratovi 1912. i 1913. uzroci i tijek Balkanski ratovi.		
Prepoznati ključne probleme društvenog i političkog razvoja Europe u 19. stoljeću	Nacionalni pokreti za ujedinjene Italije i Njemačke. Rađanje svjetskog gospodarstva. II. industrijska revolucija i njene posljedice. Gradovi i porast gradskog stanovništva u drugoj polovini 19. stoljeća. Novi društveni slojevi i socijalna pitanja. Značajni tehnološki izumi i razvoj znanosti. Umjetnost i kultura 19. stoljeća. Svijet Sredozemlja i svijet Srednje i Jugoistočne Europe kao zasebni areali europske povijesti. Posebice s obzirom na političku povijest i nastanaka novih država na Balkanu i tenzija velikih sila na tom prostoru. Velika istočna kriza i Sanstefanski mir.	Predavanje, rasprava, rad na tekstu, traženje i analiziranje primjera.	Samostalni zadaci, usmeni ispit.

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU	
Naziv kolegija	Povijest i kultura vikinškog doba
Studij	Sveučilišni prijediplomski studij <i>Povijest</i> (dvopredmetni)
Semestar	I., III., V.
Akadska godina	2023./2024.
Broj ECTS-a	3
Nastavno opterećenje (P+S+V)	30+0+0
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Prema rasporedu.
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	Da
Nositelj kolegija	doc. dr. sc. Goran Bilogrivić
Kabinet	F-438
Vrijeme za konzultacije (odrediti dva termina)	Bit će objavljeno naknadno.
Telefon	051/265-732
e-mail	goran.bilogrivic@uniri.hr
Suradnik na kolegiju	
Kabinet	
Vrijeme za konzultacije	
Telefon	
e-mail	
II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA	
SADRŽAJ KOLEGIJA	
Neke od tema koje će se obrađivati u kolegiju su: Skandinavija prije početka vikinškog doba; preduvjeti i razlozi za prve vikinške pohode; Vikinzi i vikinško doba – objašnjenje osnovnih pojmova. Vikinško doba na području Engleske od prvih napada preko osvajanja do posljednjih bitaka 1066.; razvoj Engleske iz anglosaskih kraljevstava; odnosi i suživot doseljenika i domaćeg stanovništva, prožimanje kulture i utjecaja. Franačko Carstvo i Vikinzi od prvih napada do trajnih baza i Normandije. Vikinzi u Irskoj, Škotskoj i okolnom otočju; naseljavanje, vikinški Dublin i tamošnje kraljevstvo. Naseljavanje Ferskih Otoka i Islanda; prvi doseljenici i podjela zemlje; osnivanje Althinga; politička i društvena organizacija vikinškog Islanda. Pomicanje granica na zapadu – Grenland i Vinland. "Istočni put" – osnivanje Kijevske Kneževine; Rusi do Jaroslava I.; Varjazi i Bizantsko Carstvo; odnosi s Hazarima i Bagdadom. Skandinavija u vikinško doba – društvo i svakodnevni život; kuće, naselja, trgovačka središta; politički procesi, formiranje kraljevstava. Nordijska prekršćanska vjerovanja; pokršćavanje i kristijanizacija; osnivanje prvih biskupija i nadbiskupija. Kultura, umjetnost, pismenost (rune i sage). Vikinški brodovi. Vikinzi i vikinško doba danas – mitovi i stvarnost.	
OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA	
Po odslušanom kolegiju studenti će biti sposobni: - prepričati spoznaje o vikinškome dobu, Vikinzima i područjima do kojih su Vikinzi bili dospjeli.- upotrebljavati osnovne pojmove, prepoznavati i definirati različitu problematiku toga razdoblja.- objasniti pojedine aspekte vikinškog doba, vikinškoga društva i kulture, te samostalno argumentirano raspravljati o njima.	

- kritički razmišljati o vikinškome dobu, ali i ranosrednjovjekovnom razdoblju te povijesnim procesima uopće.

NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)

Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad
X		X	X
Terenska nastava	Laboratorijski rad	Mentorski rad	Ostalo
			X

III. SUSTAV OCJENJIVANJA

AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA
Pohađanje nastave	1	0
Kolokvij	0,5	20
Esej	0,5	30
ZAVRŠNI ISPIT	1	50
UKUPNO	3	100

Opće napomene:

Studenti su obavezni prisustvovati kolokviju te napisati jedan kraći esej na odabranu temu u okviru kolegija. Ispravka kolokvija ili mogućnosti njegovog naknadnog pisanja neće biti.

Varijanta 2 sa završnim ispitom

Kroz sve aktivnosti tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova da bi se moglo pristupiti završnom ispitu.

- **Tijekom nastave** student može ostvariti od najmanje 50% do najviše 70% ocjenskih bodova.
- **Na završnom ispitu** student može ostvariti od najviše 50% do najmanje 30% ocjenskih bodova.

Ukupna ocjena uspjeha: Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave i na završnome ispitu određuje se konačna ocjena prema sljedećoj raspodjeli:

OCJENA	PRIJEDIPLOMSKI I DIPLOMSKI STUDIJI
5 (A)	od 90% do 100% ocjenskih bodova
4 (B)	od 75% do 89,9% ocjenskih bodova
3 (C)	od 60% do 74,9% ocjenskih bodova
2 (D)	od 50% do 59,9% ocjenskih bodova
1 (F)	od 0% do 49,9% ocjenskih bodova

IV. LITERATURA

OBVEZNA LITERATURA

BRINK, Stefan – PRICE, Neil (ur.), *The Viking World*, London – New York: Routledge, 2008. (odabrana poglavlja)
 SAWYER, Peter (ur.), *The Oxford Illustrated History of the Vikings*, Oxford: Oxford University Press, 1997.
 WINROTH, Anders, *The Age of the Vikings*, Princeton – Oxford: Princeton University Press, 2014.

IZBORNA LITERATURA

BARNES, Michael P., *Runes: a Handbook*, Woodbridge: The Boydell Press, 2022.
 BIRKETT, Tom – DALE, Roderick (ur.), *The Vikings Reimagined. Reception, Recovery, Engagement*, Berlin: de Gruyter, 2020.
 GRAHAM-CAMPBELL, James, *The Viking World*, London: Frances Lincoln, 2013.
 GRAHAM-CAMPBELL, James, *Viking Art*, London: Thames & Hudson, 2013.
 HADLEY, Dawn M., *The Vikings in England: settlement, society and culture*, Manchester: Manchester University Press, 2006.
 JESCH, Judith, *The Viking Diaspora*, London – New York: Routledge, 2015.
 NORDEIDE, Sæbjørg Walaker – EDWARDS, Kevin J., *The Vikings*, Leeds: Arc Humanities Press, 2019.
 SIGURÐSSON, Jón V., *Scandinavia in the Age of Vikings*, Ithaca – London: Cornell University Press, 2021.
 STAECKER, Jörn – TOPLAK, Matthias (ur.), *Die Wikinger: Entdecker und Eroberer*, Berlin: Ullstein Buchverlage, 2019.

SNORRI STURLUSON, *Edda: obmanjivanje Gylfija*, Zagreb: ArTresor, 1997.
 WILLIAMS, Gareth – PENTZ, Peter – WEMHOFF, Matthias (ur.), *Vikings: life and legend*, London: The British Museum, 2014.

V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU

POHAĐANJE NASTAVE

Studenti su obavezni prisustvovati na 70% sati. Prisutnost na nastavi mora biti aktivna. To znači da se od studenata očekuje da dolaze spremni na nastavu i da odrade sve prethodno zadane obaveze i zadatke.

NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA

Merlin, web stranice, elektronička pošta, oglasna ploča.

KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA

Studenti mogu kontaktirati nastavnika:
 - osobno u vrijeme konzultacija
 - elektroničkom poštom

NAČIN POLAGANJA ISPITA

Usmeno

OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE

Svaka upotreba tuđeg teksta ili drugog oblika autorskog djela, kao i upotreba ChatGPT ili bilo kojeg drugog alata čija se funkcionalnost temelji na tehnologiji umjetne inteligencije, bez jasnog i nedvosmislenog navođenja izvora, smatra se povredom tuđeg autorskog prava i načela akademske čestitosti te predstavlja tešku povredu studentskih obveza što za sobom povlači stegovnu odgovornost i stegovne mjere sukladno Pravilniku o stegovnoj odgovornosti studenata.

ISPITNI ROKOVI

Zimski	8. 2. / 22. 2. 2024. u 11h
Ljetni	27. 6. / 11. 7. 2024. u 11h
Jesenski	27. 8. / 10. 9. 2024. u 11h

VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)

DATUM	NAZIV TEME
1.	Uvod u kolegij; temeljni pojmovi; Skandinavija i šire okruženje prije vikinškog doba.
2.	Početak vikinškog doba i Engleska do uspostave <i>danelaga</i> .
3.	Vikinzi i Franci; mediteranska avantura; počeci Normandije.
4.	Irska; Škotska i otoci. Uvod u pisanje eseja.
5.	Island, Grenland, Vinland.
6.	"Istočni put" – Rus', Konstantinopol i Arapi.
7.	Skandinavija od 9. do početka 11. st.
8.	Vikinzi i Englezi od 10. st. do Knutovih osvajanja. Rok za prijavu teme eseja.
9.	Kolokvij
10.	11. stoljeće – kraj vikinškog doba.
11.	Nordijska mitologija i pretkršćanska vjerovanja; pokršćavanje i kristijanizacija.
12.	Kultura i umjetnost; rune.
13.	Naselja i gradovi; kuće; svakodnevni život.
14.	Brodovi. Rok za predaju eseja.
15.	Utvrde i veliki graditeljski pothvati.

VII. KONSTRUKTIVNO POVEZIVANJE

ISHODI UČENJA	SADRŽAJ	AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE I STUDENTE (metode poučavanja i učenja)	METODE VREDNOVANJA

Prepričati spoznaje o vikinškome dobu, Vikinzima i područjima do kojih su Vikinzi bili dospjeli.	Neke od tema koje će se obrađivati u kolegiju su: Skandinavija prije početka vikinškog doba; preduvjeti i razlozi za prve vikinške pohode; Vikinzi i vikinško doba	- predavanje - rasprava	- kolokvij - usmeni ispit
Upotrebljavati osnovne pojmove, prepoznavati i definirati različitu problematiku toga razdoblja.	– objašnjenje osnovnih pojmova. Vikinško doba na području Engleske od prvih napada preko osvajanja do posljednjih bitaka 1066.; razvoj Engleske iz anglosaskih kraljevstava; odnosi i suživot doseljenika i domaćeg stanovništva, prožimanje kulture i utjecaja.	- predavanje - rasprava	- kolokvij - usmeni ispit
Objasniti pojedine aspekte vikinškog doba, vikinškoga društva i kulture, te samostalno argumentirano raspravljati o njima.	Franačko Carstvo i Vikinzi od prvih napada do trajnih baza i Normandije. Vikinzi u Irskoj, Škotskoj i okolnom otočju; naseljavanje, vikinški Dublin i tamošnje kraljevstvo. Naseljavanje Ferskih Otoka i Islanda; prvi doseljenici i podjela zemlje; osnivanje Althinga; politička i društvena organizacija vikinškog Islanda. Pomicanje granica na zapadu – Grenland i Vinland.	- predavanje - rasprava - pisanje eseja	- kolokvij - usmeni ispit - esej
Kritički razmišljati o vikinškome dobu, ali i ranosrednjovjekovnom razdoblju te povijesnim procesima uopće.	"Istočni put" – osnivanje Kijevske Kneževine; Rusi do Jaroslava I.; Varjazi i Bizantsko Carstvo; odnosi s Hazarima i Bagdadom. Skandinavija u vikinško doba –	- predavanje - rasprava - pisanje eseja	- kolokvij - usmeni ispit - esej

	društvo i svakodnevni život; kuće, naselja, trgovačka središta; politički procesi, formiranje kraljevstava. Nordijska prekršćanska vjerovanja; pokršćavanje i kristijanizacija; osnivanje prvih biskupija i nadbiskupija. Kultura, umjetnost, pismenost (rune i sage). Vikinški brodovi. Vikinzi i vikinško doba danas – mitovi i stvarnost.		

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU			
Naziv kolegija	Pazinska knežija u ranom novom vijeku		
Studij	Sveučilišni prijediplomski studij <i>Povijest</i> (dvpredmetni)		
Semestar	I, III., V.		
Akadska godina	2023./2024.		
Broj ECTS-a	3		
Nastavno opterećenje (P+S+V)	30+0+0		
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Prema rasporedu		
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	Da, na njemačkom jeziku		
Nositelj kolegija	doc. dr. sc. Maja Čutić Gorup		
	Kabinet	F-447	
Vrijeme za konzultacije (odrediti dva termina)	Dostupno na mrežnim stranicama Odsjeka		
	Telefon	051/265-730	
	e-mail	mcutic@ffri.uniri.hr	
Suradnik na kolegiju			
	Kabinet		
	Vrijeme za konzultacije		
	Telefon		
	e-mail		
II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA			
SADRŽAJ KOLEGIJA			
Kolegij obuhvaća sljedeće sadržaje: 1. Geografski smještaj Pazinske knežije; 2. Pazinska knežija u užem i širem smislu; 3. crkvena jurisdikcija četiri biskupa; 4. gospoštije Knežije; 5. Rat Cambraiske lige (1508.-1523.); 6. plemićke obitelji koje su upravljale Knežijom; 7. pojava reformacije u Knežiji; 8. plemići i svećenici koji su podržavali reformaciju; 9. transport protestantskih knjiga iz Uracha; 10. svećenici glagoljaši i protestantske liturgijske knjige; 11. katolička obnova u Knežiji; 12. habsburška protureformacija; 13. Uskočki rat (1615.-1618.) I druge teme.			
OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA			
Nakon odslušanog kolegija studenti će moći: 1. opisati geografski položaj Pazinske knežije u ranom novom vijeku i njene gospoštije; 2. objasniti društvene, gospodarske i crkvene prilike u Knežiji u ranom novom vijeku; 3. analizirati povijesne izvore vezane uz temu; 4. sudjelovati u diskusijama koje će biti usmjerene na usporedbu gospodarskih, društvenih i crkvenih prilika u Knežiji, Unutarnjoj Austriji i Svetom Rimskom Carstvu Njemačke Narodnosti; 5. sudjelovati u terenskoj nastavi u Državnom arhivu u Pazinu i na području bivše Pazinske knežije.			
NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)			
Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad
X		X	X
Terenska nastava	Laboratorijski rad	Mentorski rad	Multimedija i mreža
X		X	X
III. SUSTAV OCJENJIVANJA			
AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA	
Pohađanje nastave	1	0	
Esej	0,5	40	

Terenska nastava	0,5	10
ZAVRŠNI ISPIT	1	50
UKUPNO	3	100

Opće napomene:

Varijanta 2 sa završnim ispitom

Kroz sve aktivnosti tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova da bi se moglo pristupiti završnom ispitu.

- **Tijekom nastave** student može ostvariti od najmanje 50% do najviše 70% ocjenskih bodova.
- **Na završnom ispitu** student može ostvariti od najviše 50% do najmanje 30% ocjenskih bodova.

Ukupna ocjena uspjeha: Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave i na završnome ispitu određuje se konačna ocjena prema sljedećoj raspodjeli:

OCJENA	PRIJEDIPLOMSKI I DIPLOMSKI STUDIJI
5 (A)	od 90% do 100% ocjenskih bodova
4 (B)	od 75% do 89,9% ocjenskih bodova
3 (C)	od 60% do 74,9%,ocjenskih bodova
2 (D)	od 50% do 59,9% ocjenskih bodova
1 (F)	od 0% do 49,9% ocjenskih bodova

IV. LITERATURA

OBVEZNA LITERATURA

-Bertoša, Miroslav. Povijest Istre, knjiga 2., Istra: Doba Venecije (XVI.-XVIII. stoljeće). Pula, Zavičajna naklada „Žakan Juri“, 1995. (poglavlja vezana uz Pazinsku knežiju)

-Bertoša, M., Vrandečić, J.. Dalmacija, Dubrovnik i Istra u ranome novom vijeku, (Hrvatska povijest u ranome novom vijeku, sv. 3.), Leykam international, Zagreb, 2007. (poglavlja vezana uz Pazinsku knežiju)

-Bertoša, Slaven. Osebjuno mjesto austrijske Istre: lupoglavski kraj u srednjem i novom vijeku, Srednja Europa, Zagreb, 2011.

-Bučar, Franjo. Reformacija medju Hrvatima po Istri (Zagreb, 1918.), Kršćanska crkva Hosana - Izvori, Pula, 2002.

-Grah, Ivan. „Pazinski kraj u izvještajima pićanskih i porečkih biskupa Svetoj Stolici (1588 – 1780)“, u: Vjesnik historijskih arhiva u Rijeci i Pazinu, sv. XXVI, Istratisak Pazin, Pazin – Rijeka, 1983.

<https://hrcak.srce.hr/file/187762>

-Grah, Ivan. „Izvjestaji porečkih biskupa Svetoj Stolici (1588 – 1775)“, u: Croatica christiana periodica, br. 12, godina VII, Kršćanska sadašnjost, Zagreb, 1983.

<https://hrcak.srce.hr/file/145611>

IZBORNA LITERATURA

-Bertoša, Slaven. "La peste in Istria nel Medio Evo e nell'Età Moderna (il contesto europeo delle epidemie)", u: Atti del Centro di Ricerche Storiche di Rovigno, vol. XXXVII, Rovigno, 2007.

-Čutić Gorup, Maja. „Dekret nadvojvode Ferdinanda iz 1599. o izgonu protestanata“, u: Croatica Christiana Periodica, XXXIII, br. 63, Kršćanska sadašnjost, Zagreb, 2009.

- Čutić Gorup, Maja. „Protestanti u austrijskoj Istri: odjeci ili pokret“, u: Časopis za povijest Zapadne Hrvatske, IV. i V./4. i 5., Odsjek za povijest Filozofskog fakulteta u Rijeci, Rijeka, 2009.-2010.

-De Franceschi, Camillo. Storia documentata della Contea di Pisino, Società istriana di archeologia e storia patria, Venezia, 1964.

- Grah, Ivan. „Crkveno-pravno uređenje Istre i suživot plurietničkih vjernika od 16. do 19. stoljeća“, u: Riječki teološki časopis, god. 10, br. 1, Teologija u Rijeci, Rijeka, 2002.

-Jembrih, Alojz. Stipan Konzul i „Biblijski zavod“ u Urachu, Teološki fakultet „Matija Vlačić Ilirik“, Zagreb, 2007.

-Gruber, Dane. Povijest Istre/ Spinčić, Vjekoslav. Narodni preporod u Istri, Katedra Čakavskog sabora – Društvo Istrana – Družba Braća Hrvatskoga Zmaja, Zagreb – Žminj, 2005.

-Nared, A., Volčjak, J.. Kranjski deželni privilegiji, ARS, Ljubljana, 2008.

-Winkelbauer, Thomas. Ständefreiheit und Fürstenmacht: Länder und Untertanen des Hauses Habsburg im konfessionellen Zeitalter, sv. I-II, Ueberreuter, Wien, 2003.

V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU

POHAĐANJE NASTAVE	
Studenti su dužni biti nazočni na 70% predavanja i izvršavati nastavne obveze.	
NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA	
Usmeno Pismeno: a) oglasna ploča Odsjeka za povijest Filozofskog fakulteta u Rijeci b) web-stranice Odsjeka za povijest Filozofskog fakulteta u Rijeci Merlin	
KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA	
usmene konzultacije, mail	
NAČIN POLAGANJA ISPITA	
Usmeno	
OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE	
Svaka upotreba tuđeg teksta ili drugog oblika autorskog djela, kao i upotreba ChatGPT ili bilo kojeg drugog alata čija se funkcionalnost temelji na tehnologiji umjetne inteligencije, bez jasnog i nedvosmislenog navođenja izvora, smatra se povredom tuđeg autorskog prava i načela akademske čestitosti te predstavlja tešku povredu studentskih obveza što za sobom povlači stegovnu odgovornost i stegovne mjere sukladno Pravilniku o stegovnoj odgovornosti studenata.	
ISPITNI ROKOVI	
Zimski	7. 2. / 21. 2. 2024. u 12h
Ljetni	19. 6. / 3. 7. 2024. u 12h
Jesenski	28. 9. / 11. 9. 2024. u 12h
VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)	
DATUM	NAZIV TEME
I.	Uvod u kolegij: Pazinska knežija u hrvatskoj i stranoj historiografiji
II.	Povijest Pazinske knežije od njenog nastanka do 16. stoljeća
III.	Povijest Pazinske knežije u 16. stoljeću
IV.	Povijest Pazinske knežije u 17. stoljeću
V.	Povijest Pazinske knežije u 18. stoljeću
VI.	Gospoštije Pazinske knežije
VII.	Plemićke obitelji koje su upravljale Pazinskom knežijom i njenim gospoštijama
VIII.	Crkvene prilike u Pazinskoj knežiji u 16. stoljeću
IX.	Pojava reformacije u Knežiji
X.	Habsburška protureformacija
XI.	Katolička obnova u Pazinskoj knežiji
XII.	Biblijski zavod u Urachu – djelatnici i suradnici uraške tiskare iz Pazinske knežije
XIII.	Ratovi na području Pazinske knežije u 16. stoljeću i početkom 17. stoljeća
XIV.	Usporedba mletačke i austrijske vlasti u Istri: mletačka vlast, austrijska vlast, mletačko-austrijski ratovi, diferencije, posljedice
XV.	Terenska nastava – posjet Državnom arhivu u Pazinu

VII. KONSTRUKTIVNO POVEZIVANJE			
ISHODI UČENJA	SADRŽAJ	AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE I STUDENTE (metode poučavanja i učenja)	METODE VREDNOVANJA
Opisati geografski položaj Pazinske knežije u ranom novom vijeku i	geografski smještaj Pazinske knežije, Pazinska knežija u užem i širem smislu,	frontalni oblik rada samostalni rad, izlaganja studenata	samostalni rad, usmeni ispit

njene gosposštije.	crkvena jurisdikcija četiri biskupa, gosposštije Knežije		
Objasniti društvene, gospodarske i crkvene prilike u Knežiji u ranom novom vijeku.	Rat Cambraiske lige (1508.-1523.), plemićke obitelji koje su upravljale Knežijom, pojava reformacije u Knežiji, plemići i svećenici koji su podržavali reformaciju, transport protestantskih knjiga iz Uracha, svećenici glagoljaši i protestantske liturgijske knjige, katolička obnova u Knežiji, habsburška protureformacija, Uskočki rat (1615.-1618.)	frontalni oblik rada samostalni rad, izlaganja studenata	samostalni rad, usmeni ispit
Analizirati povijesne izvore vezane uz temu.	protureformacijski spisi habsburških nadvojvoda, relacije biskupa Svetoj Stolici, vizitacije, krivični procesi protiv protestanata, ugovori o prodaji Pazinske knežije, korespondencija djelatnika i suradnika uraške tiskare	frontalni oblik rada samostalni rad, izlaganja studenata	samostalni rad, usmeni ispit
Sudjelovati u diskusijama koje će biti usmjerene na usporedbu gospodarskih, društvenih i crkvenih prilika u Knežiji, Unutarnjoj Austriji i Svetom Rimskom Carstvu Njemačke Narodnosti.	gospodarske, društvene i crkvene prilike u Knežiji, Unutarnjoj Austriji i Svetom Rimskom Carstvu Njemačke Narodnosti	diskusija	pohađanje nastave i aktivnost u nastavi
Sudjelovati u terenskoj nastavi u Državnom arhivu u Pazinu i na području bivše Pazinske knežije.	ugovori o prodaji Knežije, matične knjige, statuti, urbari, kašteli i dr.	frontalni rad, rad u paru samostalni rad, izlaganja studenata	samostalni rad, usmeni ispit

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU			
Naziv kolegija	Povijest Habsburške Monarhije od 16. st. do 1918. godine		
Studij	Sveučilišni prijediplomski studij <i>Povijest</i> (dvpredmetni)		
Semestar	I., III., V.		
Akadska godina	2023./2024.		
Broj ECTS-a	3		
Nastavno opterećenje (P+S+V)	30+0+0		
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Prema rasporedu		
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	Ne		
Nositelj kolegija	doc. dr. sc. Maja Čutić Gorup		
	Kabinet	F-447	
Vrijeme za konzultacije (odrediti dva termina)	Dostupno na mrežnim stranicama Odsjeka		
	Telefon	051 265 730	
	e-mail	mcutic@ffri.uniri.hr	
Suradnik na kolegiju			
	Kabinet		
	Vrijeme za konzultacije		
	Telefon		
	e-mail		
II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA			
SADRŽAJ KOLEGIJA			
Kolegij obuhvaća period od 1526.-1918., tj. od početka 16. vijeka kroz 17-ti i 18-ti vijek kad je dinastija Habsburga diplomacijom, sirenjem rodbinskih veza s europskom aristokracijom, suradnjom s Katoličkom crkvom te ratovima na dvije bojišnice, protiv Protestantizma koji je sa Sjevera i Zapada prodirao u Srednjo-istočnu Europu, te Turske prijetnje kršćanskom Zapadu, proširila svoje domene na cijelu Srednju i Istočnu Europu i postavila temelje jednom kontinentalnom imperiju . Kolegij prati razvoj imperija kroz 19-ti vijek i početak 20-tog sve do pada imperija u Prvom svjetskom ratu. Kolegij se bavi političkom, internacionalnom i diplomatskom poviješću ali također naglašava i socijalnu, ekonomsku i kulturnu povijest.			
OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA			
Studenti će moći:			
- Opisati najvažnije društvene pojave vezane uz povijest habsburških zemalja.- Navesti najvažnije povijesne činjenice političke i društvene povijesti habsburških zemalja.- Prikazati najvažnije kulturne fenomene u habsburškim zemljama.- Objasniti najvažnije povijesne procese u habsburškim zemljama.			
NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)			
Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad
X			X
Terenska nastava	Laboratorijski rad	Mentorski rad	Ostalo
			X
III. SUSTAV OCJENJIVANJA			
AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA	
Pohađanje nastave	1	0	
Kontinuirana provjera znanja 1	0,5	30	
Kontinuirana provjera znanja 2	0,5	30	

Samostalni rad	1	40
UKUPNO	3	100

Opće napomene:

Varijanta 1 bez završnog ispita

Tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova kroz različite oblike kontinuiranog praćenja i vrednovanja.

Ukupna ocjena uspjeha: Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave i na završnome ispitu određuje se konačna ocjena prema sljedećoj raspodjeli:

OCJENA	PRIJEDIPLOMSKI I DIPLOMSKI STUDIJI
5 (A)	od 90% do 100% ocjenskih bodova
4 (B)	od 75% do 89,9% ocjenskih bodova
3 (C)	od 60% do 74,9%,ocjenskih bodova
2 (D)	od 50% do 59,9% ocjenskih bodova
1 (F)	od 0% do 49,9% ocjenskih bodova

IV. LITERATURA

OBVEZNA LITERATURA

J.M. Roberts Povijest Europe; prevele NeđeljkaBatinović... etal. Zagreb : AGM, 2002.
E. Zoellner, ThereseSchuessel. Povijest Austrije; preveli Vlatka-Ana Dujić, Sonja Ledinčić. Zagreb : Barbat, 1997.
A. J. P. Taylor, Habsburška Monarhija : 1809. - 1918. ; s engleskoga preveo Omer Lakomica. Zagreb : Znanje, 1990.

IZBORNA LITERATURA

HorstHaselsteiner. Oglеди o modernizaciji u Srednjoj Europi; prijevod s njemačkoga Andrea Bjeloš. Zagreb : Naprijed, 1997.
William M. Johnston. Austrijski duh: intelektualna i društvena povijest od 1848. do 1938.; s engleskoga preveo Janko Paravić. Zagreb : Globus, 1993.
Viktor Žmegač. Bečka moderna: portret jedne kulture. Zagreb : Matica hrvatska, 1998.
JacquesLeRider. Mitteleuropa; prevela Vesna Pavković. Zagreb: Barbat, 1998.
Piotr. S. Wandycz. Cijena slobode: povijest Srednjoistočne Europe od srednjega vijeka do danas; Zagreb : Srednja Europa, 2004.
Darko Dukovski, Povijest Srednje i Jugoistočne Europe , Zagreb : Alinea, 2005.
Slaven Bertoša. Svjetska povijest modernoga doba : (XVI.-XIX. stoljeće) : s posebnim osvrtom na Apeninski poluotok. Zagreb : Profil international, 2004.
JosefMatuz. Osmansko carstvo; preveo Nenad Močanin. Zagreb : Školska knjiga, 1992.
Peter Hanak, urednik, etal.. Povijest Mađarske ; preveli Drago Roksanđić, Veljka Čolić-Peisker. Zagreb : Barbat, 1995.
Damir Agičić. Podijeljena Poljska : 1772.-1918. Zagreb : Srednja Europa, 2004.
Slavko Mićanović, Sarajevski atentat. Zagreb: Stvarnost, 1965.
Neven Budak, Mario Strecha, Željko Krušelj. Habsburzi i Hrvati. Zagreb: Srednja Europa, 2003.
Charles Jelavich, Južnoslavenski nacionalizmi: jugoslavensko ujedinjenje i udžbenici prije 1914.; prijevod s engleskoga Josip Šentija. Zagreb: Globus nakladni zavod : Školska knjiga, 1992.
Jean-FrancoisNoel. Sveto Rimsko Carstvo; prevela Vesna Pavković. Zagreb : Barbat, 1998.
JacquesMercier . Povijest Vatikana; prevela Vesna Pavković. Zagreb: Barbat, 2001.
Ante Gulin. Povijest obitelji Rattkay: genealoška studija i izvori (1400-1793). Zagreb : Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, 1995.

V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU

POHAĐANJE NASTAVE

Studenti su dužni biti nazočni na 70% predavanja i izvršavati nastavne obveze.

NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA

Konzultacije, oglasna ploča Odsjeka, e-pošta, web fakulteta, sustav Merlin

KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA

E-pošta, usmeno

NAČIN POLAGANJA ISPITA

/

OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE

Svaka upotreba tuđeg teksta ili drugog oblika autorskog djela, kao i upotreba ChatGPT ili bilo kojeg drugog alata čija se funkcionalnost temelji na tehnologiji umjetne inteligencije, bez jasnog i nedvosmislenog navođenja izvora, smatra se povredom tuđeg autorskog prava i načela akademske čestitosti te predstavlja tešku povredu studentskih obveza što za sobom povlači stegovnu odgovornost i stegovne mjere sukladno Pravilniku o stegovnoj odgovornosti studenata.

ISPITNI ROKOVI

Zimski	7. 2. / 21. 2. 2024. u 12h
Ljetni	19. 6. / 3. 7. 2024. u 12h
Jesenski	28. 9. / 11. 9. 2024. u 12h

VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)

DATUM	NAZIV TEMA
I.	Uvod u kolegij
II.	Uspon dinastije Habsburg
III.	Habsburška Monarhija u 16. stoljeću
IV.	Reformacija, protureformacija i katolička obnova
V.	Habsburška Monarhija u 17. stoljeću
VI.	Habsburška Monarhija u 18. stoljeću
VII.	Prosvijećeni apsolutizam
VIII.	Kolokvij
IX.	Istočno pitanje
X.	Habsburška Monarhija u prvoj polovici 19. stoljeća
XI.	Austro-Ugarska Monarhija
XII.	Austro-Ugarska Monarhija u Prvom svjetskom ratu
XIII.	Kraj Monarhije
XIV.	Kolokvij
XV.	Završna razmatranja

VII. KONSTRUKTIVNO POVEZIVANJE

ISHODI UČENJA	SADRŽAJ	AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE I STUDENTE (metode poučavanja i učenja)	METODE VREDNOVANJA
Opisati najvažnije društvene pojave vezane uz povijest habsburških zemalja.	Društveni, vjerski i kulturni život u habsburškim zemljama.	Predavanje, rasprava, rad na tekstu.	Kolokvij, rasprava, samostalni rad.
Navesti najvažnije povijesne činjenice političke povijesti habsburških zemalja.	Uspon dinastije Habsburg, teritoriji i periodizacija, međunarodni odnosi, rodbinske veze.	Predavanje, rasprava, rad na tekstu.	Kolokvij, rasprava, samostalni rad.
Prikazati najvažnije kulturne fenomene u habsburškim zemljama.	Odnosi s Katoličkom crkvom, društveni vjerski i kulturni život, prosvijećeni apsolutizam.	Predavanje, rasprava, rad na tekstu.	Kolokvij, rasprava, samostalni rad.
Objasniti najvažnije	Međunarodni odnosi i diplomacija i ratni	Predavanje, rasprava, rad na tekstu.	Kolokvij, rasprava, samostalni rad.

povijesne procese u habsburškim zemljama.	sukobi, istočno pitanje, unutarnje uređenje.		

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU			
Naziv kolegija	Uvod u povijest holokausta		
Studij	Sveučilišni prijediplomski studij <i>Povijest</i> (dvopredmetni)		
Semestar	I., III., V.		
Akadska godina	2023./2024.		
Broj ECTS-a	3		
Nastavno opterećenje (P+S+V)	0+15+15		
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Prema rasporedu		
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	Da		
Nositelj kolegija	izv. prof. dr. sc. Mila Orlić		
	Kabinet	F-445	
Vrijeme za konzultacije (odrediti dva termina)			
	Telefon		
	e-mail	orlicmila@gmail.com	
Suradnik na kolegiju	dr. sc. Lovro Kralj, asistent		
	Kabinet	F-437	
	Vrijeme za konzultacije	Dostupno na mrežnim stranicama Odsjeka	
	Telefon	099 827 8197	
	e-mail	lovro.kralj@uniri.hr ; kralj_lovro@phd.ceu.edu	
II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA			
SADRŽAJ KOLEGIJA			
1. Od emancipacije do diskriminacije: kratka povijest europskog židovstva u 19. i 20. stoljeću2. Transnacionalna povijest europskog antisemitizma3. Uspon nacizma i drugih antisemitiskih pokreta4. Povijest antisemitske diskriminacije, prisilne migracije i pogroma5. Povijest geta i getoizacije6. Rat i genocid: isprepletena povijest7. „Holokaust metcima“8. Povijest koncentracijskih logora9. Kolaboracija i holokaust10. Mikrohistorijski pristup povijesti holokausta: od Buchacha do Osijeka11. Oralna povijest i holokaust: iskustva preživjelih i osobne priče12. Povijest negiranja i distorzije holokausta			
OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA			
Nakon odslušanog kolegija i uspješno izvršenih obveza predviđenih ovim programom, studenti će moći:			
- definirati holokaust te ga kontekstualizirati u europskoj i globalnoj povijesti- opisati i interpretirati glavne uzroke holokausta na paneuropskoj razini- identificirati ključne procese, institucije, organizacije i pojedince u progonu Židova u različitim europskim državama- definirati i identificirati ključne elemente negiranja i namjernog iskrivljavanja povijesti holokausta, te demonstrirati strategije borbe protiv istih- primijeniti teorijsko i empirijsko znanje o holokaustu u pisanoj formi prilikom izrade seminarskog rada			
NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)			
Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad

	X	X	X
Terenska nastava	Laboratorijski rad	Mentorski rad	Ostalo
		X	
III. SUSTAV OCJENJIVANJA			
AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA	
Pohađanje nastave	1	0	
Aktivnost u nastavi	0,50	25	
Prezentacija	0,50	25	
Seminarski rad	1	50	
UKUPNO	3	100	
Opće napomene: <u>Varijanta 1 bez završnog ispita</u> Tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova kroz različite oblike kontinuiranog praćenja i vrednovanja. Seminarski rad – odnosi se na pisani rad u kojem će studenti implementirati konceptualna, teorijska i empirijska znanja stečena kroz kolegij. Studenti mogu napisati 1) kritički osvrt na neku od postojećih tema koristeći sekundarnu literaturu ili 2) istraživački rad u kojem će biti korišteni primarni izvori. Očekivana dužina seminarskog rada je od 12-15 stranica (font Times New Roman, veličina 12, razmak 2,0) uključujući fusnote i bibliografiju koja će biti u skladu s „Chicago Manual of Style“ referencama. U seminarskom radu studenti će koristiti minimalno 6 jedinica literature (jedinica se referira na: primarne izvore, akademske članke, stručne knjige). Studenti su dužni predati seminarski rad putem e-maila 7 dana prije datuma održavanja odabranog ispitnog roka. Seminarski rad nosi ukupno 50% bodova koje nosi čitavi kolegij.			
OCJENA	PRIJEDIPLOMSKI I DIPLOMSKI STUDIJI		
5 (A)	od 90% do 100% ocjenskih bodova		
4 (B)	od 75% do 89,9% ocjenskih bodova		
3 (C)	od 60% do 74,9% ocjenskih bodova		
2 (D)	od 50% do 59,9% ocjenskih bodova		
1 (F)	od 0% do 49,9% ocjenskih bodova		
IV. LITERATURA			
OBVEZNA LITERATURA			
Martin Gilbert. <i>Holokaust: putovanje u potrazi za prošlošću</i> (Zagreb: Vizura, 2001). Peter Longerich. <i>Holocaust: the Nazi persecution and murder of the Jews</i> (Oxford: Oxford University Press, 2010).			
IZBORNA LITERATURA			
Doris L. Bergen. <i>War and Genocide: A Concise History of the Holocaust</i> (New York, London: Rowman & Littlefield, 2016). Peter Hayes. <i>Why? Explaining the Holocaust</i> (New York, London: W.W. Norton & Company, 2017). Omer Bartov. <i>Anatomy of a Genocide: The Life and Death of a Town Called Buczacz</i> (New York: Simon & Schuster, 2018). Omer Bartov. <i>The Holocaust: Origins, Implementation, Aftermath</i> (New York: Routledge, 2000). Jonathan C. Friedman (ed). <i>The Routledge of the Holocaust</i> (New York: Routledge, 2011). Yehuda Bauer. <i>Rethinking the Holocaust</i> (Yale: Yale University Press, 2001) Peter Hayes (ed). <i>How Was It Possible? A Holocaust Reader</i> (Lincoln and London: University of Nebraska Press, 2015). Simone Gigliotti, Hilary Earl (eds). <i>A Companion to the Holocaust</i> (Hoboken: Wiley Blackwell, 2020) Peter Hayes, John K. Roth (eds). <i>The Oxford Handbook of Holocaust Studies</i> (Oxford: Oxford University Press, 2010). Christian Gerlach (1998). „The Wannsee Conference, the Fate of German Jews, and Hitler's Decision in Principle to Exterminate All European Jews“ <i>The Journal of Modern History</i> Vol. 70(4), pp. 759-812. Deborah Lipstadt. <i>Denying the Holocaust: The Growing Assault on Truth and Memory</i> (London: Penguin Books, 2016).			

V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU

POHAĐANJE NASTAVE

Studenti su dužni biti nazočni na 70% predavanja.

NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA

Merlin, e-mail

KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA

Merlin, e-mail

NAČIN POLAGANJA ISPITA

/

OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE

Svaka upotreba tuđeg teksta ili drugog oblika autorskog djela, kao i upotreba ChatGPT ili bilo kojeg drugog alata čija se funkcionalnost temelji na tehnologiji umjetne inteligencije, bez jasnog i nedvosmislenog navođenja izvora, smatra se povredom tuđeg autorskog prava i načela akademske čestitosti te predstavlja tešku povredu studentskih obveza što za sobom povlači stegovnu odgovornost i stegovne mjere sukladno Pravilniku o stegovnoj odgovornosti studenata.

ISPITNI ROKOVI

Zimski 8. 2. / 22. 2. 2024. u 10h

Ljetni 21. 6. / 5. 7. 2024. u 10h

Jesenski 26. 8. / 9. 9. 2024. u 10h

VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)

DATUM	NAZIV TEMA
I.	Uvod
II.	Od emancipacije do diskriminacije: kratka povijest europskog židovstva u 19. i 20. stoljeća
III.	Transnacionalna povijest europskog antisemitizma
IV.	Uspon nacizma i drugih antisemitiskih pokreta
V.	Povijest antisemitske diskriminacije, prisilne migracije i pogroma
VI.	Povijest geta i getoizacije
VII.	Rat i genocid: isprepletena povijest
VIII.	Uvod u povijest počinitelja holokausta
IX.	„Holokaust mecima“
X.	Povijest koncentracijskih logora
XI.	Kolaboracija i holokaust
XII.	Mikrohistorijski pristup povijesti holokausta: od Buchacha do Osijeka
XIII.	Oralna povijest i holokaust: iskustva preživjelih i osobne priče
XIV.	Povijest negiranja i distorzije holokausta
XV.	Zaključak

VII. KONSTRUKTIVNO POVEZIVANJE

ISHODI UČENJA	SADRŽAJ	AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE I STUDENTE (metode poučavanja i učenja)	METODE VREDNOVANJA
Definirati holokaust te ga kontekstualizirati u europskoj i globalnoj povijesti	Od emancipacije do diskriminacije: kratka povijest europskog židovstva u 19. i 20. stoljeću	Čitanje literature, predavanja, sudjelovanje u diskusiji. Individualni rad.	Sudjelovanje u diskusiji, seminarski rad.
Opisati i interpretirati	Transnacionalna	Čitanje literature, predavanja, sudjelovanje u diskusiji.	Sudjelovanje u diskusiji, seminarski

glavne uzroke holokausta na paneuropskoj razini	povijest europskog antisemitizma	Individualni rad.	rad.
Identificirati ključne procese, institucije, organizacije i pojedince odgovorne za progon Židova u različitim europskim državama	Uspon nacizma i drugih antisemitiskih pokreta	Čitanje literature, predavanja, sudjelovanje u diskusiji.	Sudjelovanje u diskusiji, seminarski rad.
	Povijest antisemitske diskriminacije, prisilne migracije i pogroma Povijest geta i getoizacije	Individualni rad.	
Definirati i identificirati ključne elemente negiranja i namjernog iskrivljavanja povijesti holokausta, te demonstrirati strategije borbe protiv istih	Rat i genocid: isprepletena povijest „Holokaust metcima“	Čitanje literature, predavanja, sudjelovanje u diskusiji.	Sudjelovanje u diskusiji, seminarski rad.
	Povijest koncentracijskih logora Kolaboracija i holokaust	Individualni rad.	
Primijeniti teorijsko i empirijsko znanje o holokaustu u pisanoj formi prilikom izrade seminarskog rada	Mikrohistorijski pristup povijesti holokausta: od Buchacha do Osijeka	Čitanje literature, predavanja, sudjelovanje u diskusiji.	Sudjelovanje u diskusiji, seminarski rad.
	Oralna povijest i holokaust: iskustva preživjelih i osobne priče Povijest negiranja i distorzije holokausta	Individualni rad.	

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU	
Naziv kolegija	Slovensko-hrvatske kulturne i povijesne veze
Studij	Sveučilišni prijediplomski studij <i>Povijest</i> (dvpredmetni)
Semestar	I., III., V.
Akadska godina	2023./2024.
Broj ECTS-a	3
Nastavno opterećenje (P+S+V)	15+15+0
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Prema rasporedu
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	/
Nositelj kolegija	izv. prof. dr. sc. Barbara Riman
	Kabinet F-435
Vrijeme za konzultacije (odrediti dva termina)	Dostupno na mrežnim stranicama Odsjeka
	Telefon
	e-mail barbara.riman@guest.arnes.si
Suradnik na kolegiju	
	Kabinet
	Vrijeme za konzultacije
	Telefon
	e-mail
II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA	
SADRŽAJ KOLEGIJA	
Studenti će se kroz predavanja upoznati sljedeće sadržaje: -doseljavanje stanovništva s prostora današnje Republike Slovenije s naglaskom na vrstama migracija, prostorom doseljavanja, strukturom doseljenog stanovništva, kao i određivanjem povijesnih etapa doseljavanja;-analizu i vrednovanje djelovanja istaknutih slovenskih kulturnjaka, znanstvenika, narodnih preporoditelja i drugih značajnih osoba različitih struka, zanimanja i obrazovanja koji su kroz svoj javni život pustili značajan trag u stvaranju hrvatske kulturne baštine;-uključenost pojedinaca u različite znanstvene, kulturne, gospodarske i druge sfere u državi u kojoj su živjeli;-djelovanje amaterskih zanesenjaka, kao i samoorganiziranost doseljenog stanovništva te utjecaj tih amaterskih kulturnih organizacija na lokalnu i širu društvenu zajednicu u kojoj su djelovali ili djeluju. Komparirat će se važnost pojedinih istaknutih Slovenaca te njihovo djelovanje, ali i djelovanje njihovih potomaka i to prema podacima dobivenima u seminarskih radovima, samostalnim istraživanjem, pojedinačnim analizama te uvidom u suvremenu hrvatsku i slovensku literaturu.	
OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA	
Očekuje se da će studenti nakon položenog ispita moći: - primijeniti osnovne postavke etičnosti pri akademskom pisanju;- navesti argumente i činjenice koje ukazuju na važnost povijesti kao znanosti u razvijanju i istraživanju utjecaja doseljenih stanovnika s današnjeg prostora Republike Slovenije, kao i pojedinaca i slovenske kulture na hrvatsku kulturnu baštinu;- kritički pristupiti dobivenim podacima iz obavezne i izborne literature- kritički promišljati o slovensko-hrvatskim kulturno-povijesnim vezama i odnosima.- razviti toleranciju prema različitosti te će bolje razumjeti različite strane utjecaje u hrvatskoj kulturi, a to će potom moći prenijeti, kao budući profesori, na učenike koje će obrazovati.- sudjelovati u stvaranju multikulturalnog društva.	

NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)			
Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad
X	X	X	
Terenska nastava	Laboratorijski rad	Mentorski rad	Ostalo
X			
III. SUSTAV OCJENJIVANJA			
AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA	
Pohađanje nastave	1	0	
Seminarski rad	0,30	15	
Terenski rad	0,20	5	
Izvještaj o pročitanim radovima	0,20	10	
Kontinuirana provjera znanja	0,30	30	
ZAVRŠNI ISPIT	1	40	
UKUPNO	3	100	
Opće napomene: Varijanta 2 sa završnim ispitom Kroz sve aktivnosti tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova da bi se moglo pristupiti završnom ispitu. - Tijekom nastave student može ostvariti od najmanje 50% do najviše 70% ocjenskih bodova. - Na završnom ispitu student može ostvariti od najviše 50% do najmanje 30% ocjenskih bodova. Ukupna ocjena uspjeha: Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave i na završnome ispitu određuje se konačna ocjena prema sljedećoj raspodjeli:			
OCJENA	PRIJEDIPLOMSKI I DIPLOMSKI STUDIJI		
5 (A)	od 90% do 100% ocjenskih bodova		
4 (B)	od 75% do 89,9% ocjenskih bodova		
3 (C)	od 60% do 74,9% ocjenskih bodova		
2 (D)	od 50% do 59,9% ocjenskih bodova		
1 (F)	od 0% do 49,9% ocjenskih bodova		
IV. LITERATURA			
OBVEZNA LITERATURA			
1. Hećimović, B., Barbieri, M., Neubauer, H. (2010) Slovenski umjetnici na hrvatskim pozornicama. Slovenski dom Zagreb, Vijeće slovenske nacionalne manjine Grada Zagreba, Zagreb. http://www.slovinci-zagreb.hr/wp-content/uploads/2014/03/slovenski_umjetnici_na_hrvatskim_pozornicama.pdf 2. Kržišnik Bukić, V. (2006). Znameniti Slovenci u Hrvatskoj kroz povijest. Migracijske i etničke teme, 22 (4), 421-445. https://hrcak.srce.hr/9710 3. Riman, B. (2014). Slovenska društva u Hrvatskoj između dva svjetska rata (1918. – 1941.). Časopis za suvremenu povijest, 46 (1), 101-130. Preuzeto s https://hrcak.srce.hr/122068 4. Riman, B. i Jančec, J. (2020). Slovenski profesori u Varaždinskoj gimnaziji s posebnim osvrtom na razdoblje Austro-Ugarske Monarhije. Radovi Zavoda za znanstveni rad Varaždin, (31), 105-127. https://doi.org/10.21857/ygjjwrcdgy 5. Riman, B. i Miškulin, I. (2021). Prilog poznavanju povijesti slovenskog svećenstva na priobalnom dijelu Liburnije u 19. i 20. stoljeću. Zbornik Lovranščine, 8 (1), 51-63. https://doi.org/10.54130/zl.8.1.2 6. Riman, B. i Riman, K. (2019). Pavle Horvat u kontekstu slovensko-hrvatskih političkih odnosa od 1918. do 1945. i njegova književna obrada. Časopis za suvremenu povijest, 51 (1), 233-251. https://doi.org/10.22586/csp.v51i1.8657 7. Riman, B. i Škiljan, F. (2020). Slovenski prognanici u Nezavisnoj Državi Hrvatskoj. Časopis			

za suvremenu povijest, 52 (3), 869-897. <https://doi.org/10.22586/csp.v52i3.11138>

8. Sapunar Knežević, A. i Togonal, M. (2011). STANKO VRAZ KAO FOLKLORIST. VRAZOV PRINOS POZNAVANJU HRVATSKE I SLOVENSKE USMENE KNJIŽEVNOSTI. *Croatica et Slavica Iadertina*, 7/1 (7.), 193-218. <https://hrcak.srce.hr/79376>
9. Škafar, V. (2001). KAPUCINI SLOVENC I U HRVATSKOJ KAPUCINSKOJ KUSTODIJI I PROVINCIJI. *Radovi Zavoda za znanstveni rad Varaždin*, (12-13), 147-163. <https://hrcak.srce.hr/135102>
10. Škiljan, F. i Riman, B. (2021). Identitet Slovenaca u Zagrebu. *Sociologija i prostor*, 59 (1 (220)), 91-120. <https://doi.org/10.5673/sip.59.1.5>
11. Škiljan, F. i Vukić, A. (2015). Migracije Slovenaca na područje sjeverozapadne Hrvatske (Varaždinska i Krapinsko-zagorska županija). *Podravina*, 14 (27), 175-189. <https://hrcak.srce.hr/148966>

IZBORNA LITERATURA

1. Jakov Volčič in njegovo delo: zbornik prispevkov in gradiva (1988). (ur. J. Fikfak), Istarsko književno društvo »Josip Dobrila«, Pazin, 1988
2. Kinderić, P. A. (2006). Franjevci uz orgulje. Hrvatsko društvo crkvenih glazbenika. Krapina.
3. Slovenci v Hrvaški. (ur. V. Kržišnik-Bukić) (1995). Inštitut za narodnostna vprašanja, Ljubljana.
4. Glavočić, D. (1997). Božena Vilhar (1906.-1991.). *Sušaka revija*, 18-19, 21.
5. Lukežić, I. (1994). Josip Premrou. *Sušaka Revija*, 1994, 21-22.

Prema dogovoru s nastavnikom postoji mogućnost da studenti sami predlože literaturu povezanu s tematikom slovensko-hrvatskih veza. Ovdje je samo jedan dio izborne literature

V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU

POHAĐANJE NASTAVE

Studenti su dužni nazočiti 70% predavanja i sudjelovati u diskusijama.

NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA

- predavanja i seminari
- konzultacije

KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA

- osobno na predavanjima i seminarima
- u vremenu predviđenom za konzultacije
- elektroničkom poštom

NAČIN POLAGANJA ISPITA

Pismeni ispit.

OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE

Svaka upotreba tuđeg teksta ili drugog oblika autorskog djela, kao i upotreba ChatGPT ili bilo kojeg drugog alata čija se funkcionalnost temelji na tehnologiji umjetne inteligencije, bez jasnog i nedvosmislenog navođenja izvora, smatra se povredom tuđeg autorskog prava i načela akademske čestitosti te predstavlja tešku povredu studentskih obveza što za sobom povlači stegovnu odgovornost i stegovne mjere sukladno Pravilniku o stegovnoj odgovornosti studenata.

ISPITNI ROKOVI

Zimski	30. 1. / 13. 2. 2024. u 9h
Ljetni	18. 6. / 9. 7. 2024. u 9h
Jesenski	27. 8. / 10. 9. 2024. u 9h

VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)

DATUM	NAZIV TEME
1. tjedan	Uvodni dio
2. tjedan	Određivanjem etapa povijesti slovenstva u Hrvatskoj

3. tjedan	Srednjovjekovni feudalni društveni period do 16. stoljeća
4. tjedan	Period osmanlijskog ugrožavanja hrvatskih zemalja između 16. i 18. stoljeća
5. tjedan	Ilirski preporod i političko buđenje u Hrvatskoj
6. tjedan	Razdoblje kulturnog razvoja i nacionalne ideologije u drugoj polovici 19. stoljeća
7. tjedan	Razdoblje kulturnog razvoja i nacionalne ideologije početkom 20. stoljeća
8. tjedan	Međuispit
9. tjedan	Razdoblje između dva svjetska rata: socijalni aspekt slovenstva
10. tjedan	Kulturno-povijesne veze za vrijeme Drugog svjetskog rata
11. tjedan	Razdoblje nakon Drugog svjetskog rata i razvoj slovenstva
12. tjedan	Terenska nastava Slovenski dom KPD "Bazovica"/ Slovenski dom Snežnik (Lovran)
13. tjedan	Slovenska nacionalna manjina nakon 1991. godine i otvorena pitanja
14. tjedan	Ostvarivanje prava pripadnika slovenske nacionalne manjine u Hrvatskoj
15. tjedan	Perspektivne teme za proučavanje slovensko-hrvatskih kulturno-povijesnih odnosa

VII. KONSTRUKTIVNO POVEZIVANJE

ISHODI UČENJA	SADRŽAJ	AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE I STUDENTE (metode poučavanja i učenja)	METODE VREDNOVANJA
- primijeniti osnovne postavke etičnosti pri akademskom pisanju	Uvodni dio – pisanje seminarskog rada	predavanje samostalni rad konzultacije	seminarski rad
- navesti argumente i činjenice koje ukazuju na važnost povijesti kao znanosti u razvijanju i istraživanju utjecaja doseljenih stanovnika s današnjeg prostora Republike Slovenije, kao i pojedinaca i slovenske kulture na hrvatsku kulturnu baštinu	Određivanjem etapa povijesti slovenstva u Hrvatskoj	predavanje diskusija grupni rad	međuispit završni ispit
- kritički pristupiti dobivenim podacima iz obavezne i izborne literature	Pisanje seminarskog rada Analiza pročitanog djela	samostalni rad konzultacije diskusija prezentiranje	seminarski rad izvještaj o literaturi
- kritički promišljati o slovensko-hrvatskim kulturno-povijesnim vezama i odnosima	Srednjovjekovni feudalni društveni period do 16. stoljeća Period osmanlijskog ugrožavanja hrvatskih zemalja između 16. i 18. stoljeća Ilirski preporod i političko buđenje u Hrvatskoj	predavanje diskusija grupni rad	seminarski rad terenski rad

	Razdoblje kulturnog razvoja i nacionalne ideologije u drugoj polovici 19. stoljeća Razdoblje kulturnog razvoja i nacionalne ideologije početkom 20. stoljeća Razdoblje između dva svjetska rata: socijalni aspekt slovenstva Kulturno-povijesne veze za vrijeme Drugog svjetskog rata Razdoblje nakon Drugog svjetskog rata i razvoj slovenstva		
- razviti toleranciju prema različitosti te će bolje razumijeti različite strane utjecaje u hrvatskoj kulturi, a to će potom moći premijeti, kao budući profesori, na učenike koje će obrazovati	Slovenska nacionalna manjina nakon 1991. godine i otvorena pitanja Terenska nastava Slovenski dom KPD “Bazovica”/ Slovenski dom Snežnik (Lovran) Ostvarivanje prava pripadnika slovenske nacionalne manjine u Hrvatskoj	predavanje diskusija grupni rad	međuispit završni ispit seminarski rad izvještaj o terenskom radu
sudjelovati u stvaranju multikulturalnog društva	Određivanjem etapa povijesti slovenstva u Hrvatskoj Perspektivne teme za proučavanje slovensko-hrvatskih kulturno-povijesnih odnosa	diskusija grupni rad prezentiranje	izvještaj o literaturi međuispit završni ispit izvještaj o terenskom radu

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU			
Naziv kolegija	Stručna praksa III		
Studij	Sveučilišni prijediplomski studij <i>Povijest</i> (dvopredmetni)		
Semestar	I., III., V.		
Akadska godina	2023./2024.		
Broj ECTS-a	3		
Nastavno opterećenje (P+S+V)	0+0+30		
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Po dogovoru s mentorima u prihvatnim institucijama		
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	Ne		
Nositelj kolegija	izv. prof. dr. sc. Kosana Jovanović		
	Kabinet	F-446/IV	
Vrijeme za konzultacije (odrediti dva termina)	Prije i poslije nastave i po dogovoru e-mailom		
	Telefon	051/265-728	
	e-mail	kosana.jovanovic@uniri.hr , jovanovickosana@gmail.com	
Suradnik na kolegiju			
	Kabinet		
	Vrijeme za konzultacije		
	Telefon		
	e-mail		
II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA			
SADRŽAJ KOLEGIJA			
Studenti obavljaju praksu radeći na konkretnim projektnim zadacima koje zadaje nastavnik/mentor ili mentor/vanjski stručnjak. Stručna praksa može se izvoditi ili u prihvatnoj instituciji (stručna baza), kroz rad s dodijeljenim mentorom/vanjskim stručnjakom, ili u redovnom nastavnom procesu na fakultetu, kroz rad s nastavnikom/mentorom koji osmišljava i prati izvođenje radnih zadataka. Pri odabiru kolegija Stručna praksa studenti u dogovoru s mentorom osmišljavaju radne zadatke temeljem građe i izvora iz odabranog povijesnog razdoblje.			
OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA			
Nakon uspješno izvršenih obveza predviđenih ovim programom, studenti će biti sposobni: 1. Primijeniti usvojeno teorijsko znanje u praktičnom dijelu koji se dotiče uz područje obavljanja stručne prakse. 2. Samostalno provesti istraživanje na građi i izvorima. 3. Osmisliti i provesti vlastiti projekt pod stručnim vodstvom mentora. 4. Samostalno izložiti rezultate rada na stručnoj praksi. 5. Prilagođavati se radnom okruženju i orijentaciji ka budućem zaposlenju.			
NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)			
Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad
		X	X
Terenska nastava	Laboratorijski rad	Mentorski rad	Ostalo
		X	X
III. SUSTAV OCJENJIVANJA			
AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA	
Pohađanje nastave	1	0	
Aktivnost na nastavi	0,25	5	
Istraživanje	0,75	35	
Praktični rad	1	60	
UKUPNO	3	100	
Opće napomene:			

Varijanta 1 bez završnog ispita

Tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova kroz različite oblike kontinuiranog praćenja i vrednovanja.

Ukupna ocjena uspjeha: Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave i na završnome ispitu određuje se konačna ocjena prema sljedećoj raspodjeli:

OCJENA	PRIJEDIPLOMSKI I DIPLOMSKI STUDIJI
5 (A)	od 90% do 100% ocjenskih bodova
4 (B)	od 75% do 89,9% ocjenskih bodova
3 (C)	od 60% do 74,9%, ocjenskih bodova
2 (D)	od 50% do 59,9% ocjenskih bodova
1 (F)	od 0% do 49,9% ocjenskih bodova

IV. LITERATURA**OBVEZNA LITERATURA**

/

IZBORNA LITERATURA

/

V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU**POHAĐANJE NASTAVE**

Studenti su obavezni redovito pohađati nastavu.

NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA

Usmeno

Pismeno: a) oglasna ploča
b) web stranice Odsjeka za povijest
c) e-poštom
d) Merlin

KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA

- usmene konzultacije
- e-pošta
- Merlin

NAČIN POLAGANJA ISPITA

Nema.

OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE

Ispitni rokovi se određuju početkom akademske godine, a mogu se mijenjati (bolest ili službena spriječenost) tjedan dana prije. O promjenama termina ispita moguće je saznati preko oglasne ploče Odsjeka za povijest te na web stranicama fakulteta. Odjava ispita se mora izvršiti bar 24 sata prije ispita u protivnom će se smatrati da je student rok iskoristio.

Svaka upotreba tuđeg teksta ili drugog oblika autorskog djela, kao i upotreba ChatGPT ili bilo kojeg drugog alata čija se funkcionalnost temelji na tehnologiji umjetne inteligencije, bez jasnog i nedvosmislenog navođenja izvora, smatra se povredom tuđeg autorskog prava i načela akademske čestitosti te predstavlja tešku povredu studentskih obveza što za sobom povlači stegovnu odgovornost i stegovne mjere sukladno Pravilniku o stegovnoj odgovornosti studenata.

ISPITNI ROKOVI

Zimski	29. 1. / 12. 2. 2024. u 10h
Ljetni	11. 6. / 9. 7. 2024. u 10h
Jesenski	2. 9. / 13. 9. 2024. u 10h

VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)

DATUM	NAZIV TEMA
1.	Rad na projektnim zadacima.
2.	Rad na projektnim zadacima.

3.	Rad na projektnim zadacima.
4.	Rad na projektnim zadacima.
5.	Rad na projektnim zadacima.
6.	Rad na projektnim zadacima.
7.	Rad na projektnim zadacima.
8.	Rad na projektnim zadacima.
9.	Rad na projektnim zadacima.
10.	Rad na projektnim zadacima.
11.	Rad na projektnim zadacima.
12.	Rad na projektnim zadacima.
13.	Rad na projektnim zadacima.
14.	Rad na projektnim zadacima.
15.	Rad na projektnim zadacima.

VII. KONSTRUKTIVNO POVEZIVANJE

ISHODI UČENJA	SADRŽAJ	AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE I STUDENTE (metode poučavanja i učenja)	METODE VREDNOVANJA
Primijeniti usvojeno teorijsko znanje u praktičnom dijelu koji se dotiče uz područje obavljanja stručne prakse.	Rad na projektnim zadacima.	Individualni rad; Izrada i prezentacija projekata.	Zadaci izvedbe; Prezentacija.
Samostalno provesti istraživanje na građi i izvorima.		Individualni rad; Izrada i prezentacija projekata.	Zadaci izvedbe; Prezentacija.
Osmisliti i provesti vlastiti projekt pod stručnim vodstvom mentora.		Individualni rad; Izrada i prezentacija projekata.	Zadaci izvedbe; Prezentacija.
Samostalno izložiti rezultate rada na stručnoj praksi.		Individualni rad; Izrada i prezentacija projekata.	Zadaci izvedbe; Prezentacija.
Prilagođavati se radnom okruženju i orijentaciji ka budućem zaposlenju.		Individualni rad; Izrada i prezentacija projekata.	Zadaci izvedbe; Prezentacija.

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU			
Naziv kolegija	Viteštvo i viteška kultura		
Studij	Sveučilišni prijediplomski studij <i>Povijest</i> (dvpredmetni)		
Semestar	I., III., V.		
Akadska godina	2023./2024.		
Broj ECTS-a	3		
Nastavno opterećenje (P+S+V)	30+0+0		
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Prema rasporedu		
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	Ne		
Nositelj kolegija	izv. prof. dr. sc. Kosana Jovanović		
	Kabinet	F-446/IV	
Vrijeme za konzultacije (odrediti dva termina)	Prije i poslije nastave i po dogovoru e-mailom		
	Telefon	051/265-728	
	e-mail	kosana.jovanovic@uniri.hr , jovanovickosana@gmail.com	
Suradnik na kolegiju			
	Kabinet		
	Vrijeme za konzultacije		
	Telefon		
	e-mail		
II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA			
SADRŽAJ KOLEGIJA			
Ovaj kolegij teži istražiti problematiku razvoja viteštva i njegovog kulturnog značaja u razdoblju razvijenog i kasnog srednjega vijeka (12. do 15. stoljeće). Neka od pitanja na koja ovaj kolegij teži dati odgovor jesu: kako su viteške ideje i ideali bili u korelaciji sa srednjovjekovnim društvom; koja je bila uloga žena u viteštvu; koja je bila uloga viteštva u razvoju naoružanja u srednjem vijeku i dr. Na kolegiju će se obrađivati neke od sljedećih tema: • Podrijetlo i razvoj viteštva i viteške kulture• Viteški ideali• Viteški turniri• Razvoj ratnih tehnika u srednjem vijeku• Viteški redovi• Križarski ratovi i križarski ideali• Viteštvo i književnost• Kraljevi-vitezovi			
OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA			
Očekuje se da će studenti nakon uspješno položenog kolegija moći: - pravilno interpretirati različite aspekte viteštva u razvijenom i kasnom srednjem vijeku;- analitički pristupiti obradi primarnih izvora;- analizirati ovaj povijesni koncept (viteštvo);- objasniti najbitnije pojmove vezane uz viteštvo: vitez, vazal, senior, plemstvo, feudalizam, viteški ideali, viteški redovi i sl.			
NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)			
Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad
X		X	X
Terenska nastava	Laboratorijski rad	Mentorski rad	Ostalo
III. SUSTAV OCJENJIVANJA			

AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA
Pohađanje nastave	1	0
Kontinuirana provjera znanja 1	0,75	30
Esej	0,25	20
ZAVRŠNI ISPIT	1	50
UKUPNO	3	100

Opće napomene:

Varijanta 2 sa završnim ispitom

Kroz sve aktivnosti tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova da bi se moglo pristupiti završnom ispitu.

- Tijekom nastave student može ostvariti od najmanje 50% do najviše 70% ocjenskih bodova.
- Na završnom ispitu student može ostvariti od najviše 50% do najmanje 30% ocjenskih bodova.

Ukupna ocjena uspjeha: Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave i na završnome ispitu određuje se konačna ocjena prema sljedećoj raspodjeli:

OCJENA	PRIJEDIPLOMSKI I DIPLOMSKI STUDIJI
5 (A)	od 90% do 100% ocjenskih bodova
4 (B)	od 75% do 89,9% ocjenskih bodova
3 (C)	od 60% do 74,9% ocjenskih bodova
2 (D)	od 50% do 59,9% ocjenskih bodova
1 (F)	od 0% do 49,9% ocjenskih bodova

IV. LITERATURA

OBVEZNA LITERATURA

CURTIUS, E. R. (1998.), *Europska književnost i latinsko srednjovjekovlje*
 TYERMAN, C. (2010.), *Božji rat: nova povijest križarskih ratova*, sv. 1 i 2.
 Odabrani članci.
 Bilješke s predavanja.

IZBORNA LITERATURA

ĐUKIĆ, M. (2011.), U potrazi za romanom, francuski roman srednjeg, XVI. i XVII. vijeka
 KEEN, M (1984.), Chivalry
 KEEN, M (1996.), Nobles, knights, and men-at-arms in the Middle Ages
 RILEY-SMITH, J. (2007.), Križarski ratovi
 TRIM, D.J.B., ur. (2003.), The Chivalric Ethos and the Development of Military Professionalism
 BARBER, R. - Barker, J.R.V (1989.) Tournaments, jousts, chivalry and pageants in the Middle Ages
 LOOMIS, R.S., ur. (1959.), Arthurian Literature in the Middle Ages
 KAEUPER, R. W (1999.), Chivalry and Violence in Medieval Europe

V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU

POHAĐANJE NASTAVE

Studenti su obavezni redovito pohađati nastavu.

NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA

Usmeno
 Pismeno: a) oglasna ploča
 b) web stranice Odsjeka za povijest
 c) e-poštom
 d) Merlin

KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA

- usmene konzultacije
- e-pošta
- Merlin

NAČIN POLAGANJA ISPITA

Pismeno.

OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE

Ispitni rokovi se određuju početkom akademske godine, a mogu se mijenjati (bolest ili službena spriječenost) tjedan dana prije. O promjenama termina ispita moguće je saznati preko oglasne ploče Odsjeka za povijest te na web stranicama fakulteta. Odjava ispita se mora izvršiti bar 24 sata prije ispita u protivnom će se smatrati da je student rok iskoristio.

Svaka upotreba tuđeg teksta ili drugog oblika autorskog djela, kao i upotreba ChatGPT ili bilo kojeg drugog alata čija se funkcionalnost temelji na tehnologiji umjetne inteligencije, bez jasnog i nedvosmislenog navođenja izvora, smatra se povredom tuđeg autorskog prava i načela akademske čestitosti te predstavlja tešku povredu studentskih obveza što za sobom povlači stegovnu odgovornost i stegovne mjere sukladno Pravilniku o stegovnoj odgovornosti studenata.

Kontinuirana se provjera znanja provodi tijekom nastave. Studenti su dužni položiti jedan međuispit (kolokvij) koji će biti uvjet, uz jedan esejski rad, za pristup završnom ispitu. Studentima će biti osiguran pristup popravku međuispita. Prag prolaznosti na međuispitu je 50%. Popravak međuispita održava se tjedan dana nakon datuma određenog za pisanje međuispita. Ukoliko student ne ostvari prolaznu ocjenu na međuispitu kao i na popravku međuispita neće imati pravo pristupa završnom ispitu.

ISPITNI ROKOVI

Zimski	29. 1. / 12. 2. 2024. u 10h
Ljetni	11. 6. / 9. 7. 2024. u 10h
Jesenski	2. 9. / 13. 9. 2024. u 10h

VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)

DATUM	NAZIV TEMA
1.	Uvodna razmatranja
2.	Podrijetlo, razvoj i uloga viteštva u srednjem vijeku
3.	Nastanak i razvoj viteških ideala
4.	Pregled viteških kodeksa i priručnika
5.	Razvoj oružja i ratnih tehnika u srednjem vijeku
6.	Razvoj viteških turnira u srednjem vijeku
7.	Podrijetlo i razvoj viteških redova
8.	Kolokvij
9.	Viteška kultura u srednjem vijeku
10.	Utjecaj i uloga udvorne književnosti u srednjem vijeku
11.	Viteštvo i Crkva
12.	Žene i viteška kultura
13.	Viteštvo i propaganda vlasti
14.	Opadanje utjecaja viteštva i viteške kulture
15.	Zaključna razmatranja

VII. KONSTRUKTIVNO POVEZIVANJE

ISHODI UČENJA	SADRŽAJ	AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE I STUDENTE (metode poučavanja i učenja)	METODE VREDNOVANJA
Pravilno interpretirati različite aspekte viteštva u razvijenom i kasnom srednjem vijeku	Podrijetlo, razvoj i uloga viteštva u srednjem vijeku; Nastanak i razvoj viteških ideala; Pregled viteških kodeksa i priručnika; Razvoj oružja i ratnih tehnika u srednjem vijeku;	Predavanja; sudjelovanje u diskusiji; Individualni rad; Izrada i prezentacija eseja.	Pismena provjera znanja (kolokvij, ispit); sudjelovanje u diskusiji Zadaci izvedbe; Prezentacija.
Analički pristupiti obradi primarnih	Razvoj viteških turnira	Predavanja; sudjelovanje u diskusiji;	Pismena provjera znanja (kolokvij,

izvora	u srednjem vijeku; Podrijetlo i razvoj viteških redova; Viteška kultura u srednjem vijeku; Utjecaj i uloga udvorne književnosti u	Individualni rad; Izrada i prezentacija eseja.	ispit); sudjelovanje u diskusiji Zadaci izvedbe; Prezentacija.
Analizirati ovaj povijesni koncept (viteštvo)	srednjem vijeku; Viteštvo i Crkva; Žene i viteška kultura; Viteštvo i propaganda vlasti; Opadanje utjecaja viteštva i viteške kulture.	Predavanja; sudjelovanje u diskusiji; Individualni rad; Izrada i prezentacija eseja.	Pismena provjera znanja (kolokvij, ispit); sudjelovanje u diskusiji Zadaci izvedbe; Prezentacija.
Objasniti najbitnije pojmove vezane uz viteštvo: vitez, vazal, senior, plemstvo, feudalizam, viteški ideali, viteški redovi i sl.		Predavanja; sudjelovanje u diskusiji; Individualni rad; Izrada i prezentacija eseja.	Pismena provjera znanja (kolokvij, ispit); sudjelovanje u diskusiji Zadaci izvedbe; Prezentacija.

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU			
Naziv kolegija	Prapovijest i stara povijest Bliskog istoka i Egipta		
Studij	Sveučilišni prijediplomski studij <i>Povijest</i> (dvpredmetni)		
Semestar	I., III., V.		
Akadska godina	2023./2024.		
Broj ECTS-a	3		
Nastavno opterećenje (P+S+V)	30+0+0		
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Prema rasporedu		
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	Ne		
Nositelj kolegija	doc. dr. sc. Feđa Milivojević		
	Kabinet	F-439	
Vrijeme za konzultacije (odrediti dva termina)	Prije i poslije nastave i e-mailom po dogovoru		
	Telefon	051/265-734	
	e-mail	feda.milivojevic@uniri.hr	
Suradnik na kolegiju			
	Kabinet		
	Vrijeme za konzultacije		
	Telefon		
	e-mail		
II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA			
SADRŽAJ KOLEGIJA			
1.) <i>Prapovijest</i>. Rana otkrića i razvitak spoznaja o postanku ljudske vrste. Razvoj prvobitnih društvenih zajednica i primitivnih društava. Rane kulture i arheološka periodizacija. Razvitak ranog neolitika, te počeci razvoja civilizacije na primjeru Bliskog istoka. 2.) <i>Pregled razvitka azijskih bliskoistočnih civilizacija</i>. Pregled razvoja na području plodnog polumjeseca. Osobiti naglasak će biti stavljen na Mezopotamiju i genezu stratificiranog društva, grada i države. Fenomen Uruka, ranodinastičko i akadsko doba; III. dinastija Ura. Promjene na Bliskom istoku oko 2000. g. pr. Kr. Babilonija u 2. tisućljeću. Mala Azija (Hetiti) i područja Sirije i Palestine u 2. tis. pr. Kr. Bliski istok između 1200. i 500. g. pr. Kr. Kontinuiteti (Babilonija, Asirija) i promjene na prijelazu iz 2. u 1. tisućljeće (željezo, alfabet, karavanski promet na devama i novi značaj nomadizma). Novi narodi: Iranci na istoku (razvoj Perzije), Aramejci, Feničani, Hebrejci na zapadu. 3.) <i>Egipat</i>. Egipat kao autonomno civilizacijsko žarište. Egipat do kraja Stare države. Srednja i Nova država. Društvena i državna organizacija faraonskog Egipta. Egiptologija			
OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA			
Nakon odslušanog i položenog kolegija studenti će moći: -opisati osnovne činjenice iz prapovijesti i rane povijesti; -opisati i ilustrirati povijesnu geografiju; -objasniti pojmove, probleme i teorijske rasprave koje postoje kod proučavanja prvobitnih ljudskih društava, rane bliskoistočne povijesti i egiptologije; -interpretirati metodologije koje se koriste u istraživanju ove problematike; -analizirati arheološke, antropološke, paleontološke i povijesne izvore; -primjenjivati kritičko razmišljanje; -pokazivati intelektualnu otvorenost, znatiželju i kreativnost u rješavanju problema, empatiju i poštovanje prema vrijednostima ljudske i kulturne različitosti.			
NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)			
Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad
X		X	

Terenska nastava	Laboratorijski rad	Mentorski rad	Ostalo
III. SUSTAV OCJENJIVANJA			
AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA	
Pohađanje nastave	1	0	
Aktivnost na nastavi	0,5	25	
Kontinuirana provjera znanja	0,5	25	
ZAVRŠNI ISPIT	1	50	
UKUPNO	3	100	
Opće napomene: Studenti su obavezni prisustvovati kolokviju. Ispravak kolokvija ili naknadno pisanje kolokvija nisu predviđeni unutar kolegija. Varijanta 2 sa završnim ispitom Kroz sve aktivnosti tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova da bi se moglo pristupiti završnom ispitu. - Tijekom nastave student može ostvariti od najmanje 50% do najviše 70% ocjenskih bodova. - Na završnom ispitu student može ostvariti od najviše 50% do najmanje 30% ocjenskih bodova. Ukupna ocjena uspjeha: Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave i na završnome ispitu određuje se konačna ocjena prema sljedećoj raspodjeli:			
OCJENA	PRIJEDIPLOMSKI I DIPLOMSKI STUDIJI		
5 (A)	od 90% do 100% ocjenskih bodova		
4 (B)	od 75% do 89,9% ocjenskih bodova		
3 (C)	od 60% do 74,9%, ocjenskih bodova		
2 (D)	od 50% do 59,9% ocjenskih bodova		
1 (F)	od 0% do 49,9% ocjenskih bodova		
IV. LITERATURA			
OBVEZNA LITERATURA			
Contenau G., Babilon i Asirija, Zagreb, 1979. Povijest, sv. 1, Prapovijest i prve civilizacije, Europapress holding, Piottello, 2007. (odabrana poglavlja vezana uz teme u sadržaju) Povijest, sv. 2, Egipat i antička Grčka, Europapress holding, Piottello, 2007. (odabrana poglavlja vezana uz teme u sadržaju) Uranić I., Stari Egipat, Zagreb, 2004.			
IZBORNA LITERATURA			
Dimitrijević, S., Težak-Gregl, T., Majnarić-Pandžić, N., Prapovijest, Povijest umjetnosti u Hrvatskoj, Zagreb 1998. Hawkes J., Prehistorija, Historija čovječanstva, sv. 1, Zagreb, 1966. (odabrana poglavlja) Heršak E., Drevne seobe, Zagreb, 2005. Karavanić, I., Život neandertalca, Školska knjiga, Zagreb 2004. Kramer S. N., Historija počinje u Sumeru, Zagreb, 1966. Matasović R., Kultura i književnost Hetita, Zagreb, 2000. Montet P., Egipat u doba Ramzesa, Zagreb, 1979. Nissen, H. J., The early history of the Ancient Near East 9000-2000 BC, Chicago, 1988. The Cambridge Ancient History, 2. ili 3. izdanje, sv. 1-3, 1970-1992. (odabrana poglavlja) Woolley L., Počeci civilizacije, Historija čovječanstva, sv. 2, Zagreb, 1966. (odabrana poglavlja) Velika ilustrirana povijest svijeta, sv. I-IV, Otokar Keršovani, Opatija, 1974-79.			
V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU			
POHAĐANJE NASTAVE			
Studenti su dužni biti nazočni na 70% predavanja.			
NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA			
• Usmeno • Pismeno:			

d) oglasna ploča Odsjeka za povijest Filozofskog fakulteta u Rijeci	
e) web stranice Odsjeka za povijest Filozofskog fakulteta u Rijeci	
f) preko sustava Merlin	
KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA	
Termini konzultacija; e-mail, sustav Merlin	
NAČIN POLAGANJA ISPITA	
Usmeno.	
OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE	
Svako neovlašteno preuzimanje tuđega teksta bez navođenja izvora smatra se intelektualnom krađom i podložno je sankcijama predviđenim važećim aktima!	
ISPITNI ROKOVI	
Zimski	1. 2. / 15. 2. 2024. u 11h
Ljetni	17. 6. / 8. 7. 2024. u 11h
Jesenski	29. 8. / 12. 9. 2024. u 11h
VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)	
DATUM	NAZIV TEME
I.	Uvodno predavanje. Arheološke metode datiranja.
II.	Razvoj ljudske vrste i prve kulture. Paleolitska ekonomija.
III.	Pojava neolitika i neolitička „revolucija“.
IV.	Fenomen nastanka visokih civilizacija na Bliskom istoku. Sumerani i pojava pisma.
V.	Lagaš. Akadsko kraljevstvo. Treća dinastija Ura.
VI.	Doba teritorijalnih država na Bliskom istoku: stara Asirija i Babilon pod Amorićanima, Kaldejcima i Isinom.
VII.	Kontinuirana provjera znanja
VIII.	Mitani i Huriti.
IX.	Hetiti.
X.	Nastanak egipatske države. Staro kraljevstvo.
XI.	Srednje kraljevstvo u Egiptu i drugi međuprijelazni period. Novo kraljevstvo u Egiptu (c. 1500 – 1000. g. pr. Kr.).
XII.	Feničani. Kraljevstvo Izrael.
XIII.	Novo-asirsko carstvo.
XIV.	Kaldejci i Novobabilonsko carstvo. Medija.
XV.	Ahemenidsko carstvo (Perzija).

VII. KONSTRUKTIVNO POVEZIVANJE			
ISHODI UČENJA	SADRŽAJ	AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE I STUDENTE (metode poučavanja i učenja)	METODE VREDNOVANJA
Objasniti osnovne činjenice iz prapovijesti i rane povijesti Bliskog istoka i Egipta.	1.) Prapovijest. Rana otkrića i razvitak spoznaja o postanku ljudske vrste. Razvoj prvobitnih društvenih zajednica i primitivnih društava. Rane kulture i arheološka periodizacija. Razvitak ranog neolitika, te počeci razvoja civilizacije na primjeru Bliskog istoka.	Predavanja. Rasprava.	Kolokvij. Sudjelovanje u raspravi.
Opisati i ilustrirati povijesnu geografiju Bliskog istoka i Egipta kroz razdoblja.		Predavanja. Analiza karata. Rad u grupi. Rasprava.	Kolokvij. Sudjelovanje u raspravi.
Objasniti		Predavanja.	Kolokvij.

pojmove, probleme i teorijske rasprave koje postoje kod proučavanja prvobitnih ljudskih društava, rane bliskoistočne povijesti i egiptologije.	2.) Kroz kronološku podjelu prati se razvoj bliskoistočnih civilizacija i Egipta. Osobiti naglasak je stavljen na Mezopotamiju i genezu stratificiranog društva, grada i države. Fenomen Uruka, ranodinastičko i	Rasprava.	Sudjelovanje u raspravi. Završni ispit.
Interpretirati metodologije koje se koriste u istraživanju ove problematike	akadsko doba; III. dinastija Ura, te razvoj egipatske države. 3.) Doba teritorijalnih država kada dolazi do širenja visokih kultura,	Predavanja. Rasprava.	Kolokvij. Sudjelovanje u raspravi. Završni ispit.
Analizirati arheološke, antropološke, paleontološke i povijesne izvore.	gradova, državnog ustroja i pisma. Starobabilonska država i kodifikacija zakona. Hamurabi. Asirska trgovina u Anadoliji. Grad-država	Predavanja. Analiza arheoloških predmeta i kostura (fotografije, crteži). Rad na tekstovima. Rad u grupi. Rasprava.	Kolokvi. Sudjelovanje u raspravi. Završni ispit.
Primjenjivati kritičko razmišljanje.	Mari. Zlatno doba Egipta u srednjem kraljevstvu. Dokumenti iz Fayuma.	Predavanja. Rasprava.	Kolokvij. Sudjelovanje u raspravi.
Pokazivati intelektualnu otvorenost, znatiželju i kreativnost u rješavanju problema, empatiju i poštovanje vrijednosti ljudske i kulturne različitosti.	4.) Doba velikih carstava i moćnih vladara. Novo kraljevstvo u Egiptu, Hetitsko carstvo, država Mitani, Babilonsko i Asirsko carstvo. Kontinuiteti (Egipat, Babilonija, Asirija) i promjene na prijelazu iz 2. u 1. tisućljeće (željezo, alfabet, karavanski promet na devama i novi značaj nomadizma). Novi narodi: Iranci na istoku, Aramejci, Feničani, Hebrejci na zapadu. 5.) Fenomen gradova-država na Levantu i značenje luka i pomorstva za širenje visokih civilizacija s Bliskog istoka na Zapad. 6.) Perzijsko carstvo i problemi upravljanja golemim i etnički šarolikim teritorijima.	Predavanja. Rasprava.	Kolokvij. Sudjelovanje u raspravi.

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU			
Naziv kolegija	Urbana povijest srednjega i ranoga novog vijeka		
Studij	Sveučilišni prijediplomski studij <i>Povijest</i> (dvpredmetni)		
Semestar	I., III., V.		
Akadska godina	2023./2024.		
Broj ECTS-a	3		
Nastavno opterećenje (P+S+V)	30+0+0		
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Prema rasporedu		
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	Da		
Nositelj kolegija	prof. dr. sc. Neven Budak		
	Kabinet	F-444	
Vrijeme za konzultacije (odrediti dva termina)	Nakon nastave i po dogovoru.		
	Telefon		
	e-mail	neven.budak@ffri.uniri.hr	
Suradnik na kolegiju			
	Kabinet		
	Vrijeme za konzultacije		
	Telefon		
	e-mail		
II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA			
SADRŽAJ KOLEGIJA			
Upoznati studente s bitnim problemima razvoja hrvatskih i europskih gradova u srednjemu i ranome novom vijeku. Studenti će biti upoznati s demografskim, socijalnim, urbanističkim i graditeljskim razvojem gradova.			
OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA			
Studenti će nakon odslušanog kolegija moći: - definirati temeljne pojmove urbane povijesti- prepoznati i kritički analizirati kvalitativne i kvantitativne pristupe istraživanju urbane povijesti- pravilno interpretirati demografske, društvene, ekonomske i kulturne probleme urbanog razvitka- pravilno interpretirati informacije o srednjovjekovnim i ranonovovjekovnim urbanim naseljima- kritički analizirati fenomene i procese urbane povijesti			
NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)			
Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad
X		X	
Terenska nastava	Laboratorijski rad	Mentorski rad	Ostalo
X			
III. SUSTAV OCJENJIVANJA			
AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA	
Pohađanje nastave	1	0	
Terenska nastava	0,125	5	
Aktivnost na nastavi	0,375	20	
Kontinuirana provjera znanja 1	0,5	25	
ZAVRŠNI ISPIT	1	50	
UKUPNO	3	100	
Opće napomene:			

Varijanta 2 sa završnim ispitom

Kroz sve aktivnosti tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova da bi se moglo pristupiti završnom ispitu.

- Tijekom nastave student može ostvariti od najmanje 50% do najviše 70% ocjenskih bodova.
- Na završnom ispitu student može ostvariti od najviše 50% do najmanje 30% ocjenskih bodova.

Ukupna ocjena uspjeha: Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave i na završnome ispitu određuje se konačna ocjena prema sljedećoj raspodjeli:

OCJENA	PRIJEDIPLOMSKI I DIPLOMSKI STUDIJI
5 (A)	od 90% do 100% ocjenskih bodova
4 (B)	od 75% do 89,9% ocjenskih bodova
3 (C)	od 60% do 74,9%, ocjenskih bodova
2 (D)	od 50% do 59,9% ocjenskih bodova
1 (F)	od 0% do 49,9% ocjenskih bodova

IV. LITERATURA**OBVEZNA LITERATURA**

1. BUDAK, Neven. Gradovi Varaždinske županije u srednjem vijeku, 1994.
2. _____ . Pogranična gradska naselja sjeverne Hrvatske u 17. stoljeću, *Radovi Zavoda za hrvatsku povijest* 25 (1992.), 27-38.
2. Vrijeme sazrijevanja, vrijeme razaranja. Hrvatske zemlje u kasnome srednjem vijeku, ur. Marija KARBIĆ, Zagreb 2019., 63-98.
4. RAUKAR, Tomislav. *Srednjovjekovne ekonomije i hrvatska društva*, Zagreb, 2003.
5. _____ . *Studije o Dalmaciji u srednjem vijeku*, Split, 2007.
6. Bilješke s predavanja.

IZBORNA LITERATURA

1. BUDAK, Neven. Urban elites in Dalmatia in the fourteenth and fifteenth centuries, u: Michele Pietro Ghezzi (ur.), *Città e sistema adriatico alla fine del medioevo. Bilancio degli studi e prospettive di ricerca, Atti e memorie della Società dalmata di storia patria*, vol. XXVI (1997.), 181-199; (Elite cittadine in Dalmazia nel tre- e quattrocento), 161-180.
2. _____ . Urban Development of Rab – a Hypothesis, *Hortus artium medievalium* 12 (2006.), 123-135.
3. SUIĆ, Mate. Antički grad na istočnom Jadranu, 2003.
4. KLAIĆ, Nada. *Izvori za hrvatsku povijest do 1526 godine*, Zagreb, 1972.
5. _____ . Zagreb u srednjem vijeku, Zagreb 1982.
6. KLAIĆ, Nada. PETRICIOLI, Ivo, „Zadar u srednjem vijeku do 1409.“, u : *Prošlost Zadra*, knj. II, Zadar: Filozofski fakultet, Zadar, 1976.
7. RAUKAR, Tomislav. Zadar u XV stoljeću. Ekonomski razvoj i društveni odnosi, Zagreb 1977.

V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU**POHADANJE NASTAVE**

Studenti su obavezni redovito pohađati nastavu. Dozvoljena su četiri izostanka s predavanja. U slučaju većeg broja izostanaka gubi se pravo polaganja ispita.

NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA

Usmeno
Pismeno: a) web stranice Odsjeka za povijest
b) e-poštom
c) Merlin

KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA

- usmene konzultacije
- e-pošta

NAČIN POLAGANJA ISPITA

Pismeno

OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE

Datum održavanja terenske nastave biti će naknadno objavljen.

Svaka upotreba tuđeg teksta ili drugog oblika autorskog djela, kao i upotreba ChatGPT ili bilo kojeg drugog alata čija se funkcionalnost temelji na tehnologiji umjetne inteligencije, bez jasnog i nedvosmislenog navođenja izvora, smatra se povredom tuđeg autorskog prava i načela akademske čestitosti te predstavlja tešku povredu studentskih obveza što za sobom povlači stegovnu odgovornost i stegovne mjere sukladno Pravilniku o stegovnoj odgovornosti studenata.

ISPITNI ROKOVI

Zimski	8. i 22. 2. 2024.
Proljećni izvanredni	18. 4. 2024.
Ljetni	/
Jesenski izvanredni	5. i 12. 9. 2024.

VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)

DATUM	NAZIV TEME
1.	Uvod: pojam i definicije grada; tipovi gradova; europske urbane regije; periodizacija urbane povijesti
2.	Grad u kasnoj antici
3.	Gradska naselja izvan nekadašnjega rimskog prostora
4.	Grad u Bizantu
5.	Ranosrednjovjekovni grad na hrvatskom povijesnom prostoru
6.	Uspon gradova nakon godine 1000.
7.	Kolonizacija kao pokretač novih gradova
8.	Grad i Crkva
9.	Komune i gradovi pod feudalnom vlasti
10.	Grad-država na primjeru Venecije i Dubrovnika
11.	Građevine i urbano planiranje kao simboli vlasti
12.	Krize: sukobi, epidemije, glad
13.	Gradovi-utvrde i planirani gradovi
14.	Rezidencijalni gradovi, industrijska središta, administrativna središta
15.	Gradovi kao kulturna središta; Zaključak
	Terenska nastava

VII. KONSTRUKTIVNO POVEZIVANJE

ISHODI UČENJA	SADRŽAJ	AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE I STUDENTE (metode poučavanja i učenja)	METODE VREDNOVANJA
Definirati temeljne pojmove urbane povijesti	Periodizacija urbane povijesti. Metodološki pristup izučavanju urbane povijesti. Regionalne posebnosti, prostorni i društveni kontinuiteti i diskontinuiteti. Kasnoantički gradovi. Ranosrednjovjekovni gradovi s antičkom tradicijom i novoosnovani gradovi. Gradovi na bizantskom području. Ranosrednjovjekovni	Predavanja; Sudjelovanje u diskusiji; Izrada i prezentacija seminarskog rada.	Pismena provjera znanja (ispit); Sudjelovanje u diskusiji Vrednovanje seminarskog rada.
Prepoznati i kritički analizirati kvalitativne i kvantitativne		Predavanja; Sudjelovanje u diskusiji;	Pismena provjera znanja (ispit); Sudjelovanje u

pristupe istraživanju urbane povijesti.	gradovi na hrvatskom povijesnom prostoru (Dalmacija, Hrvatska, Istra). Uspon europskih gradova nakon godine 1000. Kolonizacija istočne srednje Europe kao pokretač osnivanja i rasta gradova. Uloga Crkve (biskupije, samostani, župe) u oblikovanju gradova. Gradovi u rukama feudalaca i slobodni gradovi. Stvaranje komunalnih društava. Gradovi-države na primjeru Venecije i Dubrovnika. Iskazivanje vlasti pomoću građevina i prostorne organizacije: vijećnice, lože, trgovi, palače. Krize koje su uzrokovale stagnaciju i slabljenje gradova:	Izrada i prezentacija seminarskog rada.	diskusiji Vrednovanje seminarskog rada.
Pravilno interpretirati demografske, društvene, ekonomske i kulturne probleme urbanog razvitka.	unutarnji sukobi, ratovi, epidemije i glad. Gradovi-utvrde i planirani gradovi renesanse i baroka. Rezidencijalni gradovi, rana industrijska i administrativna središta. Gradovi kao proizvođači i konzumenti kulturnih dobara.	Predavanja; Sudjelovanje u diskusiji; Izrada i prezentacija seminarskog rada.	Pismena provjera znanja (ispit); Sudjelovanje u diskusiji Vrednovanje seminarskog rada.
Pravilno interpretirati informacije o srednjovjekovnim i ranonovovjekovnim urbanim naseljima.		Predavanja; Sudjelovanje u diskusiji; Izrada i prezentacija seminarskog rada.	Pismena provjera znanja (ispit); Sudjelovanje u diskusiji Vrednovanje seminarskog rada.
Kritički analizirati fenomene i procese urbane povijesti.		Predavanja; Sudjelovanje u diskusiji; Izrada i prezentacija seminarskog rada.	Pismena provjera znanja (ispit); Sudjelovanje u diskusiji Vrednovanje seminarskog rada.